श्री रूपमञ्जरी पद अष्टोत्तरशतश्लोकम्

यह कोई मायने नहीं रखता कि मैं कौन हूँ! मैं कुछ भी नहीं हूँ, न कोई संत, न ही कुछ और। मेरी एकमात्र पहचान यह है कि मैं एक किंकरी हूँ और अपनी स्वामिनी श्री राधारानी और अपने स्वामी श्री कृष्ण की निजी संपत्ति हूँ। मेरी सभी लेखनियाँ गहरे 'भाव' से उपजी हैं; मैं राधा के प्रेम में मतवाली हूँ और उनके नाम के उच्चारण में पागल हूँ।

मैं केवल भक्ति-भाव का एक माध्यम हूँ, जो मेरी स्वामिनी और गुरु रूपा मंजरी के माध्यम से अपनी स्वामिनी श्री राधारानी को प्रसन्न करने का प्रयास कर रही हूँ। मैंने संस्कृत को चुना क्योंकि वृन्दावन और गोलोक की भाषा से अधिक सुंदर कोई भाषा नहीं है।

हे सनातनी, मैं आपके चरणों में प्रणाम करती हूँ और आपका आशीर्वाद मांगती हूँ। जब आप इसे पढ़ें, तो मेरी आपसे एकमात्र विनती यह है कि आप मेरी स्वामिनी राधारानी से इस दीन दासी पर कृपा करने के लिए कहें; मुझे और कुछ नहीं चाहिए। कृपया इस पुस्तक को न बेचें और न ही इसका कोई अनुचित लाभ उठाएं, क्योंकि यह मधुर प्रवाह सभी वैष्णवों के लिए है। साथ ही, यदि कोई भी इस पुस्तक का लेखक होने का दावा करता है, तो वह झूठा है, क्योंकि मैं अपनी पहचान कभी भी उजागर नहीं करूँगी।

कृपया इसे अपने हृदय और अंतर्दृष्टि से पढ़ें। इसे पढ़ने से पहले, कृपया मेरी स्वामिनी राधारानी से प्रार्थना करें कि वे मुझ पर कृपा करें और मुझे अपनी दासी की दासी बना लें। राधारानी की प्रसन्नता ही मेरी प्रसन्नता है और मेरे जीवन का सबसे बड़ा खजाना श्री राधा-कृष्ण को प्रसन्न देखना है। मैं सभी वैष्णवों के चरणों में दंडवत प्रणाम करती हूँ, मैं आप सभी की दासी हूँ।

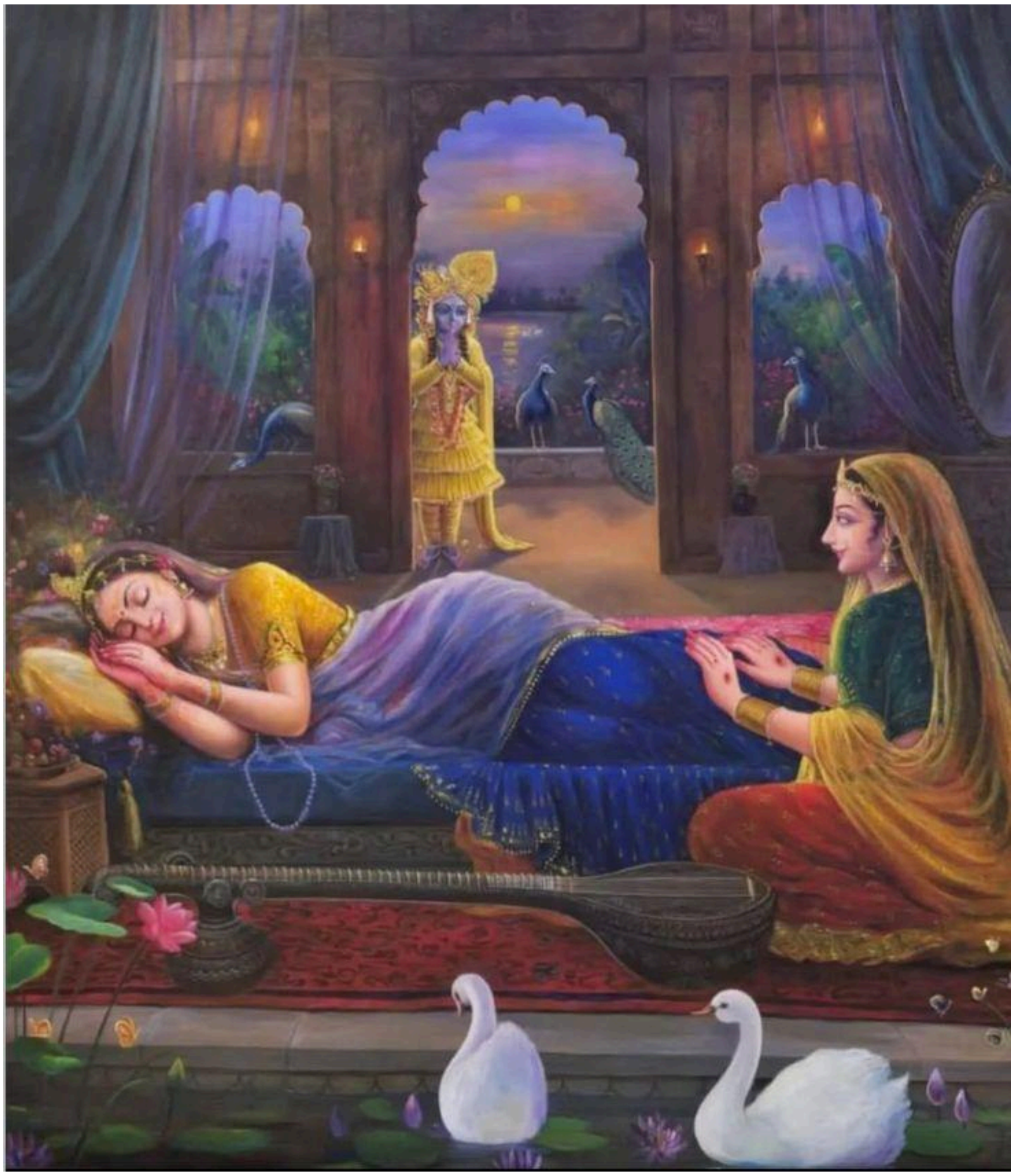

मंगलाचरण वन्दे श्रीरूपमञ्जरीपादरेणुं श्रीचैतन्यं जगदीश्वरम् । श्रीरूपगोस्वामिनम् अद्वैतं गदाधरंश्रीवासादिमुनींस्तथा ॥ पुनः श्रीरूपमञ्जरीचरणं नमामि ॥
श्रीललिता-विशाखा-इन्दुलेखा-तुङ्गविद्या । चित्रा-चम्पकलता-रङ्गदेवी-सुदेविकाः ॥ अष्टसखीपादपद्मेभ्यो नमः ॥ श्रीसुदामपदं वन्दे वन्दे कृष्णं महेश्वरम् । सर्वेश्वरीं श्रीराधिकां प्रेमरूपां नमाम्यहम् ॥

मञ्जरी-प्रार्थना श्रीरूपमञ्जरीपाद-दिव्यज्योतिर्विचिन्तये । अष्टमञ्जरीपर्यन्तं नयन्तु मां कृपामयाः ॥ १ ॥ वन्दे विलासमञ्जरीं कस्तूरीं मञ्जुलालिकाम् । गुणमञ्जरीं रसां चैव सर्वासां चरणान् नमे ॥ २ ॥ ताभ्यः कृपामवाप्याहं श्रीरूपमञ्जरीं श्रये । तस्याः पादप्रसादेन सेवे श्रीराधिकां नता ॥ ३ ॥ नान्यत् किमपि वाञ्छामि पादसेवां विना क्वचित् । श्रीरूपमञ्जरीपाद-पीठिका स्यामहं सदा ॥ ४ ॥

श्री रूपमञ्जरी पद शतंअष्टौश्लोकम्

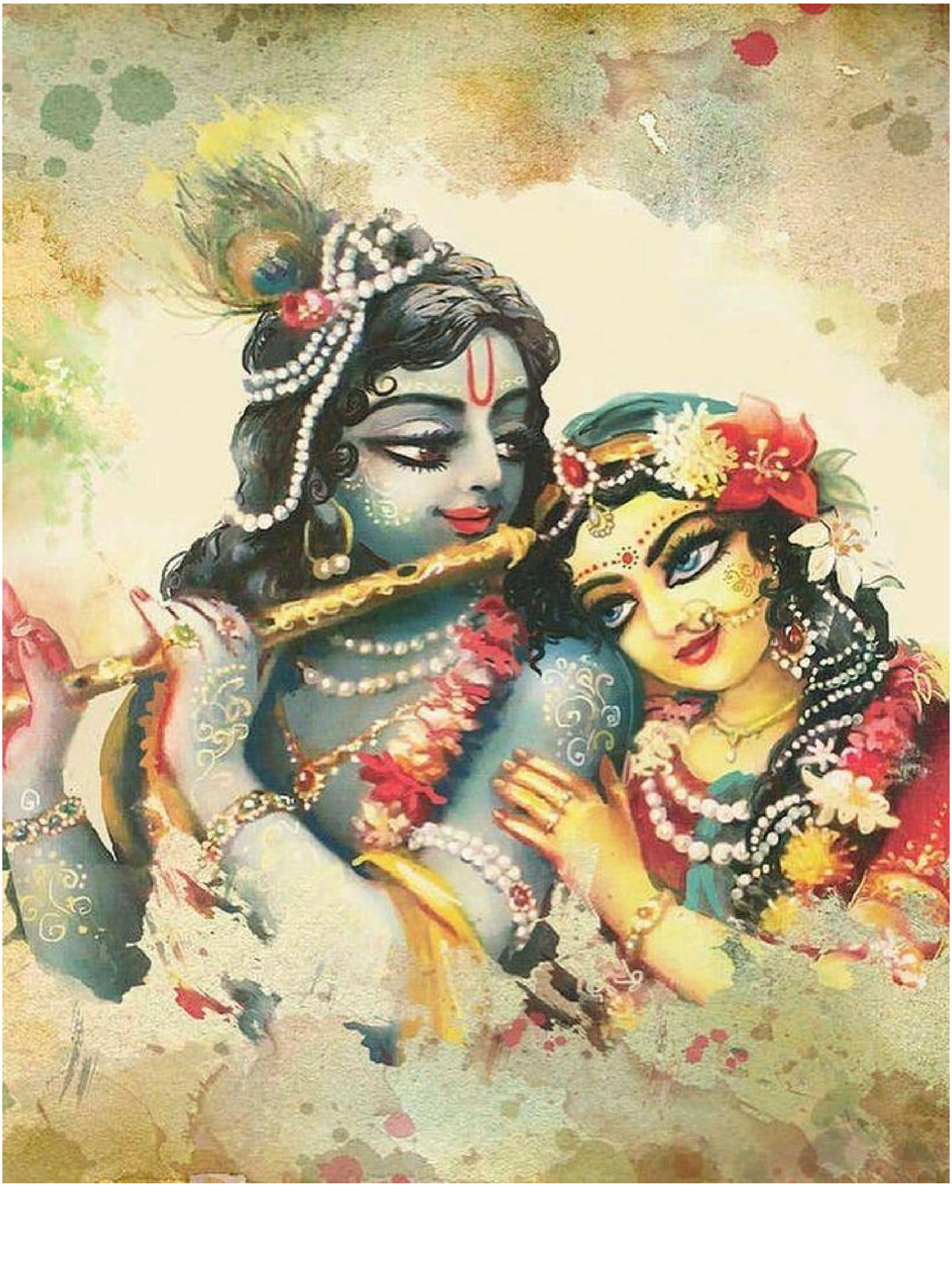

हे स्वामिनि रूपमञ्जरि तव पदरजःसङ्गादहो किमिदं पश्यामि चक्षुषा वृन्दावनं हि नेत्रनिमीलनेऽपि । किं जादुमिदमुन्मत्ताहं विरहातुरा तव पदरेणोर्लालसा न वाञ्छामि परं तव पादसेवामेवैकलक्ष्यमहो ॥ तुच्छदास्यां मयि तव कृपैवाहो महत्सौभाग्यं मम अयोग्याहं कथं तव पादौ सेवेय मयि दयामेव कुरु । तव पादाभ्यां प्रार्थये श्रीराधाभजनमनुजानीहि मे सर्वासां मञ्जरीणां पादेषु करुणां प्रार्थयेऽहं नता ॥ १ ॥

त्वत्पादौ मम वित्तं हि प्राणरूपमञ्जरि । त्वत्पादौ मम सौख्यं च आशीर्वादस्तथैव च ॥ देहि मे तव पादाब्ज-आशीषं स्वामिनि मम । न पिबेयं चान्यत्तोयं त्वत्पदरेणु-मिश्रितम् ॥ तवानुगच्छेयं पदचिह्नानि राधा-सेवने । कुरु मां लघुदासीं मञ्जरीभिः पुष्पचयने ॥ तव पादप्रसादेन लभेय श्रीराधासेवनम् । तव पादतल-प्रणामो मे सरल-कृत्यं विदुर्बुधाः ॥
मञ्जरी-पादत्राण-अधमाहं तुच्छदास्यहो । पापिनी दोषपूर्णा चाहं किमपि न जाने नमामि त्वाम् ॥ २ ॥

प्रेमसुरां पायय मां हे रूपमञ्जरि स्वामिनि । राधा-कृष्णौ तथा सख्यो ललिता-विशाखिके ॥
इन्दुलेखा-तुङ्गविद्या-चित्रा-चम्पकलताः । रङ्गदेवी-सुदेव्यौ च मञ्जर्योऽष्टौ तथैव च ॥ रूप-रति-लवङ्गाख्या रसा-गुण-मञ्जुलालिकाः । विलास-कस्तूरी-मञ्जर्यो नामोच्चारणेन वै ॥ गाढोन्मादो भवेन्मेऽद्य शाम्यन्तीन्द्रियाणि च । शिरो जडं मनो लीनमाभा सर्वत्र वर्धते ॥ तृतीयनेत्रमुद्बुद्धं देहाद् वियुक्ता पूर्णतः । दिव्यानन्दे न मे कामान् न सुरां वाञ्छाम्यहम् ॥ दग्धकाष्ठसमं विश्वं सर्वं शान्तं हि भूतले । राधा-कृष्ण-सखी-दासीनां गाथां न त्यजाम्यहम् ॥ ३ ॥

हे रूपमञ्जरि स्वामिनि तव दासी-दासी-सेवने लीये । सर्व-मञ्जरी-नेत्रि श्रीराधा-परमेश्वरी-सेवायै ॥ प्रेमोन्मत्तां दासीमिमां मञ्जरी-वर्गे स्वीकुरु । श्रीराधा-सेवनार्थं हि मत्ताहं नाम-विस्मृता ॥ जगद्-विस्मृत-देहाहं शिरो मे जडतां गतम् । मनो निरुद्धं वाङ्मुग्धा न देहं न च जीविकाम् ॥ कोऽहं कुत्र किमस्मीति सर्वं विस्मृत्य रोदिमि । मञ्जरी-दासी-दासीनां पाद-सेवोत्कया भृशम् ॥ श्रीराधा-परमा-देवी प्रसन्ना स्यान्मयोपरि । वृन्दावन-स्थ-जीवानां सेवां कुर्यां यथैव हि ॥ तव वक्त्रं राधिकाया वक्त्रं वा न पश्यामि चेत् । मृत्तिका-सेवया तत्र परमानन्द-निर्भरा ॥ यत्र राधा च कृष्णश्च सख्यश्च मञ्जरी-गणाः । सर्वेषां पाद-रजसा परमोल्लासमाप्नुयाम् ॥ ४ ॥

हे रूपमञ्जरि स्वामिनि कथं वर्ण्यते राधिका । मम क्रन्दनाद् विरहाच्च स्वप्ने सा दृष्टा कृपया ॥ नीलाम्बरधरा देवी तप्तकाञ्चनसन्निभा । प्रभासितातिमधुरा ममाग्रे समुपस्थिता ॥ नान्यत् किञ्चिन्मया दृष्टं स्मितवक्त्रां विना तु ताम् । आशीर्वादं ददानां मे राधामेव हि केवलम् ॥ एतादृशी कृपामयी तुच्छदास्यां दयां व्यधात् । अमूल्यं निजरूपं हि दर्शयामास सुन्दरी ॥ मञ्जरीभ्यो मया याचितं यत्त्वं मां कृपया शुभे । श्रीराधां प्रार्थयेः स्वप्ने निजदर्शनहेतवे ॥ राधा-साम्राज्य-महिमानं दृष्ट्वा हे रूपमञ्जरि । धन्यवादान् प्रदातुं ते नाहं शक्नोमि सर्वथा ॥ कथं कृतज्ञतां वक्ष्ये न जाने रूपमञ्जरि । श्रीराधा-चरणाम्भोजे सर्वं जीवनमर्पितम् ॥ ५ ॥

दीर्घकालं हिन्दुरासं मलपूर्णा तथाप्यहम् । मन्दिरं ते कृतं सद्यः परिवर्तिता त्वया राधे ॥ मञ्जरी-पाद-कृपायै क्रन्दितं मे मुहुर्मुहुः । रूपमञ्जरी-मार्गाय तया राधा कृपामयी ॥ रक्तपातं नासिकाया देह-चित्त-विकारता । विस्मयो लघुता मूर्च्छा

सञ्जाता मे ह्यतर्कितम् ॥ नीरुजास्मि परीक्ष्यैव ज्ञाता वै वैद्य-कर्मणा । रूपमञ्जरी-कृपा सा राधा-सेवा-प्रकल्पिता ॥ भावोऽयं विरहस्तीव्रः पश्यामि त्वामेव हि । अहोरात्रं जपामि त्वां क्रन्दामि तव नाम च ॥ वृन्दावन-प्रवेशाय जीवारण्य-निषेवणे । भक्तानां पद-रेणुभ्योऽप्यधमास्मि क्षितौ तव ॥ रूपमञ्जरी-पादेन ध्यायामि तव रूपकम् । वृन्दावनं च ध्यायामि तव पादौ विलीय च ॥ त्यक्तं नाम च रूपं च न नरो न च नार्यहम् । मञ्जरी-दासी-दासीनां पादपीठं विना न हि ॥ परमसत्यां भजे त्वां हि पराशक्तिं महेश्वरीम् । हेतुहीना च मे प्रीतिर्निष्कारणा च प्रार्थना ॥ तव सौख्ये मम सौख्यं तव हास्यं हि कामये । निःस्वार्था तव सेवा च नान्यद् वाञ्छामि किञ्चन ॥ ६ ॥

हे रूपमञ्जरि तव पाद-कृपया सत्यं वच्मि निज-स्थितिमहम् । तव पद-कृपया राधा-राज्ञी-सेवां नेष्यसि मां यदि वै ॥ तस्याः दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-सेवां च लभेय । शृणुयां राधा-कृपां दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-सेवने ॥ यद् वच्मि तत् सत्यं सर्वं त्यक्तं मया पूर्णतः । रूपमञ्जर्या दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-सेवा यै ॥ नाहं मनो न मस्तिष्को न नेत्रे न नासिका न मुखं न वदनम् । न मुखं न मनो न शिरोऽस्ति मे रूपमञ्जर्या राधा-दास्या नित्यदास्यहम् ॥ नाहं देहो न हस्तौ न पादौ न चोदरं न हृदयं नाङ्गानि सर्वाणि । न प्राणो नाहङ्कारो न मतयस्तथा न विचारा न चेतना न कामो न सुखम् ॥ नास्ति मे परिचयो न लिङ्गं न पुमान् न स्त्री न किञ्चिदहम् । न नाम न कुलं न वंशो न मूलं नाश्रिता कस्यचित् न सम्बन्धो न वाञ्छा न सङ्गिन्यहम् ॥ न माता न पिता न भ्राता न स्वसा न सखा न सखी न पतिर्मम । न दृष्टिर्न नेत्रं न श्रुतिर्न कर्णो न स्पर्शो न पञ्चेन्द्रियाणि ॥ न

पञ्चभूतानि न जडं न चात्मा न मुक्ताहम् । यन्मन्त्रमुच्चरामि तद् रूपमञ्जरी-पाद-कृपया मम मुखाद् निःसृतम् ॥ यद् यन्त्रं कर्म वा करोमि तद् रूपमञ्जर्या इच्छारूपम् । या राधा-छविं पश्यामि सा रूपमञ्जरी-पाद-कृपया राधा-करुणा ॥ न ब्रह्माण्डं न सत्ता नाहमस्मि न परिचयो न किञ्चिन्मम । न किञ्चिज्जाने न वेदान् न पुराणानि न योगं न तन्त्रं न मन्त्रं न यन्त्रम् ॥ न कवचं न न्यासं न ध्यानं न योगं न स्मृतिर्न किञ्चिन्मम । न धनं न त्रिभुवने किञ्चिन्मम यत् प्राप्तं तत् केवलं राधा-कृपा ॥ अहमिति शब्दः केवलं व्यवहारार्थं नास्त्यहं केवलं राधास्ति न सर्वनाम मे । मञ्जरीणां दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-दासी-पादपीठमहम् ॥ तस्माच्छ्रीरूपमञ्जरी-पादे शरणागतास्मि तत्पादौ मे धनं जीवनं च । श्रीराधायै पूर्ण-समर्पितं जीवनं सत्ता च सर्वं त्यक्त्वा । हे स्वामिनि शून्य-भावेन मे प्रार्थनां स्वीकुरु नता ॥ ७ ॥

रूपमञ्जरी-पाद-कृपया भौतिक-विश्वं त्यक्तं मया । राधा-दत्तमनुमोदितं चान्नं जलमेव पिबाम्यहम् ॥ भोजने राधा-राधेति-नाम राधा-कृष्णं मुहुर्मुहुः । हरे-कृष्ण-महामन्त्रं जल्पामि मत्त-मानसा ॥

रूपमञ्जरी-पाद-कृपया लघु-मन्दिर-पार्श्वे शयाना । श्रीराधा-चित्रं पश्यन्ती निद्रायां कृपां भिक्षाम्यहम् ॥ न स्वार्थः किञ्चिन्मम गाढ-सेवायै केवलं प्रार्थये । अन्त्य-दृष्टौ प्रथम-दृष्टौ च राधा साक्षाद् विराजते ॥

निद्रामध्येषि त्वां पश्ये मनसा याचते कृपा । रूपमञ्जरी-पाद-कृपया मयि दयां कुरु राधिके ॥ निद्रायां मत्त-प्रलाप-वद् राधा-नाम-वदाम्यहम् । जनाः पश्यन्ति मत्तां मां राधानुरागेण मूर्च्छिताम् ॥

मन्दिरे कर्म कुर्वाणा गायन्ती उच्च-कीर्तनम् ।
राधा-कृष्ण-नाम-घोषैः सर्वं राधायै समर्पितम् ॥
विरहोन्माद-नृत्यानि नाम-मत्ता च रोदिमि । अन्नं जलं सुखं
दुःखं सर्वं त्वया विभज्यते ॥

राधा-नाम-प्रभावेण चेतना मे विवर्तते । श्वासे प्रश्वासे च मे
राधा-कृष्णो विजप्यते ॥ मञ्जरी-दासी-सेवायामिन्द्रियाणि
रतानि मे । येन श्रीराधिका-राज्ञी मयि प्रसन्ना भवेद् ध्रुवम् ॥

राधा-कथया मत्ताहं बाल्य-माधुर्य-स्वादनात् । काल-शून्या
भवाम्यहं रावल-ग्राम-संस्थिता ॥ अयोनिजां शिशुं राधां दृष्ट्वा
पूर्ण-मदालसा । वृषभानु-महाराज-कीर्तिदा-धन-रूपिणीम् ॥

रावल-बरसाना-श्री-गोकुल-प्राण-वल्लभाम् ।
मयूर-पिच्छ-धारि-श्री-कृष्ण-प्रभु-धन-रूपिणीम् ॥
वंशी-धारि-कान्हा-प्रभोर्वासुदेवस्य सुन्दरीम् ।
दामोदर-माधव-गोविन्द-परमेश्वर-मोहिनीम् ॥

जगन्मोहक-मोहिन्या राधा कृष्ण-नियन्त्रिका ।
गो-भक्त-रक्षक-कृष्ण-नाथस्य प्रेयसी परा ॥ श्रीकृष्णस्य
राधा-प्रेम दृष्ट्वा राधा-रतिर्वर्धते । राधा-प्रेम्णा कृष्ण-प्रेम
कृष्ण-प्रेम्णा च राधिकाम् ॥

अनन्त-प्रेम-चक्रेऽस्मिन् पूर्णोन्मत्ता हृत-चेतना । ततो
रूपमञ्जरी-कृपया दण्डवद्-भू-प्रणामतः ॥
राधा-कृष्ण-पद-धूल्यां मग्नं मे शिर ईप्सितम् ।
मञ्जरी-पाद-पीठं मे वदनं स्यात् कृपामयि ॥ ८ ॥

श्रीराधा-पाद-कृपया तन्नामानि जपे मुहुर्मुहुः ।
रूपमञ्जरी-पाद-कृपया राधा-सौन्दर्यं ध्यायाम्यहम् ॥

रूपमञ्जरी-पाद-कृपया राधिका-महारज्ञ्याः पदौ भजे ।
रूपमञ्जरी-पाद-कृपया कृष्ण-दिव्य-परम-पत्नी-पदौ भजे ॥

रूपमञ्जरी-पाद-कृपया वृषभानु-सुता-नाम-श्वसामि ।
रूपमञ्जरी-पाद-कृपया कीर्तिदा-धन-नाम्ना माद्यामि ॥
रूपमञ्जरी-पाद-कृपया रास-परमेश्वरी-नेत्रे ध्यायामि ।
रूपमञ्जरी-पाद-कृपया वृन्दावनेश्वरी-पाद-रेणुं भजे ॥

श्रीराधिका-महारज्ञ्याः प्रेमोन्मादेन विलीयेऽहम् ।
गद्गद-कण्ठाश्रु-नेत्रा जड-शीर्षा निरुद्ध-मानसा ॥ तस्माद्
रूपमञ्जरी-पादौ मञ्जरी-पादौ भजामि निष्ठया । तासां पादा
एव मे धनं मम प्राणो जीवनमेव च ॥

तासां पाद-रज एव मे महिमा विश्रामो गतिर्मम । तस्मात्
पूर्ण-समर्पिता भूमौ प्रणमामि याचन्ती कृपाम् ॥
भ्रान्त-जीवेऽस्मिन् करुणां राधा-दासी-रेणु-स्पर्शनाय ।
राधा-केशेषु या दास्यो मल्लिका-पुष्प-धारिण्यः ॥

तासां पाद-त्राणं भवेयं चरण-पीठं च दासीनाम् । येन
राधा-राज्ञी-सेवायै मञ्जरी-पाद-तले तिष्ठेयम् ॥ ९ ॥

प्रतिदिनं प्रेमरसेन मत्ता तस्या अनुरागेण वर्धते तन्मयता ।

स्मरणेन मूर्च्छिता मतिर्मम राधा-राधेति जपामि पुनः पुनः ॥

वृन्दावन-राज्ञी जयति सा महती नासा-रक्तपातेन रुदामि
नित्यशः ।

तृतीय-नेत्रोन्मीलनेन दृष्टा मया व्योमरूपा-ऊर्जा-प्रभा भाति
दिव्या ॥

त्वत्-तेजसा प्रकम्पते मे शरीरम् अदृष्ट-पूर्वं तादृशं तेजः परम् ।

राधे तव प्रभावल्यां मत्तास्मि ज्योतिः स्वरूपं दृष्ट्वा रुदामि भृशम् ॥

रूपमञ्जरी-पाद-पङ्कज-शरणे करुणां याचमाना रुदामि दयनीयम् ।

लज्जया भिक्षां याचन्ती करुणा-दृष्टिं तव दासीभूत्वा द्रवामि प्रेमाश्रुभिः ॥

मञ्जरी-दासी-कृपा-पात्रमिदमिति ज्ञात्वा विस्मितास्मि कथं मयि करुणा तव ।

तुच्छास्मि अहमिमां दीनां विलोकिताम् त्वया कारुण्येन जागरितं मे हृदम् ॥

त्वत्-नाम्ना विह्वला मूर्च्छितास्मि सत्यं त्वमेव जगत्-कर्त्री च परा ।

सृष्टि-स्थित्यन्त-कारिणी राधिका त्वम् विष्णोः प्रिया परमाह्लादिनी स्वरूपा ॥

कृष्ण-वेणु-गीत-तालेन नृत्यन्ती गोपी-गो-गोपाल-रक्षक-प्रिया त्वम् ।

मञ्जरी-दासी-सेवायाः कृपामिच्छामि विना तव दयामगम्या वृन्दावन-पुर् ॥

पादुका-धूलि-रूपा मे स्यात् स्थितिः मञ्जरी-पाद-पीठं मे स्यात् शरणम् ।

राधा-राधेति जल्पन्ती मत्त-मानसा तव पाद-पद्मे पतति दण्डवत् पुनः ॥ १० ॥

प्रेम्णा अहं अधिकं विलीये, यथा यथा मत्तता वर्धते तथा तथा मम शिरसि सः मधुरः आध्यात्मिकः तापः वर्धते । सः भारः सः च क्लेशः सोढुं शक्यते, सः न तु पीडा इव । मम शिरसि आध्यात्मिकशक्तेः केन्द्रं वर्तते, अहं च भावसमाधौ निद्राकाले प्रतिपलं च केवलं "राधा राधा राधा" इति जपामि । मम कार्यकाले अपि अहं स्वकर्म श्रीरूपा मञ्जरी महोदयायाः नेतृत्वे मञ्जरीणां दासी-दासी-दासी-पादधूलये उपहाररूपेण अर्पयामि, याः जगतः परां देवीं श्रीराधा-महारानीं सेवन्ते । सा सर्वेषां कारणानां कारणं, सर्वस्य अस्तित्वस्य मूलं, दिव्यवेणुवादनकर्तुः गोपालकृष्णस्य प्राणप्रिया च । हे राधे, अहं तुभ्यं साष्टाङ्गं नमामि यतः त्वं परमं सत्यम्, अहं च पूर्णतया शरणागतः अस्मि । मम आत्मानं, शरीरं, प्राणं, बुद्धिं, विचारं, इन्द्रियाणि च गृहणातु । अहं केवलं तव दासीनां पादरजः अस्मि, येन तव तासां च पादधूलिः मयि मिलित्वा तव करुणायाः लेशं लभेय । हे स्वामिनी, केवलं तव अनुकम्पां याचामि । अहं कोमल-मञ्जरीणां पादच्छायां आश्रयामि, तासां दयया श्रीरूपा मञ्जरी मम कृते त्वां प्रार्थयिष्यति, त्वं च स्वकीयां महतीं करुणां मह्यं दास्यसि । अहं त्रिलोकीनां गुप्तनिधये, वृन्दावनवासिनां परमवैभवाय श्रीराधायै नमामि । तस्याः नाम्नि विद्यमाना माधुरी ब्रह्माण्डात् अतिरिच्यते, अहं पूर्णतया शरणागतः भूत्वा अनन्तकालं "राधा राधा राधा" इति जपामि ॥ ११ ॥

हे स्वामिनि रूपमञ्जरि तव पादौ च आश्रयामि । तौ मम परमनिधिः सदा सेवां च मां शिक्षय ॥ १२.१ ॥

एषा दीना मन्दबुद्धिः किमपि न हि जानाति । अस्यां दास्यां कृपय स्वामिनि सेवां पाठय मे ॥ १२.२ ॥

राधा-नाम-जपेन अहो अतीव मत्ता भवामि । इन्द्रियाणि स्तब्धानि चैतन्यं च ऊर्ध्वं गच्छति ॥ १२.३ ॥

समाधिः समाधिः समाधिः समाधिः समाधिः समाधिः । न पश्यामि न शृणोमि न स्पृशामि तं विना क्वचित् ॥ १२.४ ॥

भाव-पराकाष्ठा असीमा प्रतिदिनं वर्धते मयि । सेवा-प्रेम्णः माधुर्यं प्रसादात् तव आस्वादयामि ॥ १२.५ ॥

सर्वासाम् मञ्जरीणाम् अष्टसखीनां चरणे नता । ललिता-विशाखा-चित्रा-रङ्गदेवी-सखीः भजे ॥ १२.६ ॥

तुङ्गविद्या-इन्दुलेखा-चम्पकलता-सुदेविकाः । तासां चरणकमलेषु साष्टाङ्गं प्रणमामि अहम् ॥ १२.७ ॥

यशोदा-नन्द-देवकी-वसुदेव-चरणे नमे । कीर्तिदा-वृषभानु-पदे दयां याचे मुहुर्मुहुः ॥ १२.८ ॥

राधा-कृष्ण-पद-प्रणमन-वरं देहि मे प्रभो । मञ्जरीभ्यः आत्मानं पूर्णतया समर्पयामि ॥ १२.९ ॥

राधाराण्याः पद-धूलिः इमां दीनां धन्यां करोतु । तव कारुण्य-लेशेन सत्ता मे सार्था भवतु ॥ १२.१० ॥

राधा-नाम-सुधा-पानात् मन्मथ-मत्त-मानसम् ।

न शक्नोमि विचिन्तयितुं वर्णयितुं च ते गुणान् ॥ १२.११ ॥

हे रूपमञ्जरि मातः शिक्षय मे परां गतिम् ।

कथं सेवां प्रकुर्वीत कथं वश्या भवामि ते ॥ १२.१२ ॥

मया लज्जाऽनुभूयते राधा-कृष्ण-पुरः स्थिते ।

सखीनां पुरतश्चापि लज्जा मे वर्धते मुहुः ॥ १२.१३ ॥

तव पाद-तले लग्ना दीनाहं मूढ-मानसा ।

विधेहि मे सुसंस्कारं शिक्षय मेऽत्र पद्धतिम् ॥ १२.१४ ॥

अष्टसखी-पदे क्षिप्त्वा मां रक्ष शरणागताम् ।

तव कृपया मदीया सा दृष्टिः दिव्या भविष्यति ॥ १२.१५ ॥

श्यामसुन्दर-राधाभ्यां सेवा-दानं प्रयच्छ मे ।

रूपमञ्जरि-पादेषु दण्डवत् प्रणमामि अहम् ॥ १२.१६ ॥

हे स्वामिनि रूपमञ्जरि शृणु महिमानमिमं श्रुतम् ।

विशाखा-सखि-स्वामिन्या यः प्रकाशितो मे पुरः ॥

यद् वच्मि तदतीतं हि मम बुद्धेस्तु सर्वथा ।

विशाखा-स्वामिन्या एव ज्ञानं दिव्यमिदं खलु ॥ १३.१ ॥

सर्व-नाम्नां परा राधा ॐ-कार-बिन्दु-रूपिणी ।

आदिर्मध्यमन्तश्च सा हि सर्व-सत्त्वात् परा ॥

सृष्टेरपि परा सा हि सर्व-कारण-कारणम् ।

अस्मिन् विश्व-प्रपञ्चे सा सर्व-बीज-स्वरूपिणी ॥ १३.२ ॥

वह्नेस्तेजः स्वरूपा सा जलाणूनां च सङ्गतिः ।

तस्याः पाद-सरोजेभ्यो विश्वं निःसृतमेव च ॥
हिरण्यगर्भ-विस्तार-कारिणी सादिकाले हि ।
हिरण्यगर्भ-रूपा सा सत्यं ब्रह्माण्ड-रूपिणी ॥ १३.३ ॥
विश्वस्य परमा देवी कृष्णस्यापि महेश्वरी ।
कृष्णः चित्त-हरो देवः सर्व-मोहन-कारकः ॥
सौन्दर्यात् चित्त-चोरोऽसौ आकर्षति जनं जगत् ।
तस्यापि मोहन-कर्त्री राधा मन्मथ-मोहिनी ॥ १३.४ ॥
ह्लादिनी शक्तिरेवासा सर्व-शक्ति-स्वरूपिणी ।
तस्याः सृष्टानि विश्वानि तस्याः सत्ता प्रजायते ॥
तस्या उपस्थिति-मात्रेण सर्वमर्थवद् उच्यते ।
राधिकां च विना सत्यं सर्वं व्यर्थं जगत्-त्रये ॥ १३.५ ॥
पुष्पाणां मकरन्दोऽसौ मधुप-पिपीलिका-प्रभुः ।
गवां मयूर-शुकानां परमा सा हि देवता ॥
नराणां पशु-पक्षिणां जीवानां सर्व-वासिनाम् ।
भूमौ वान्य-ग्रहे वापि सा हि सर्वेश्वरी परा ॥ १३.६ ॥
वेदानां सर्व-वर्णाश्च मन्त्रास्तां पूजयन्ति हि ।
सा शक्तिः वर्तमाना च पूर्ण-दिव्य-स्वरूपिणी ॥
तां विना सर्वमेतद्धि जगन्नास्त्येव निश्चितम् ।
वृन्दावनेश्वरी-राधा-पादौ वन्दे जगन्मयीम् ॥ १३.७ ॥

दुर्गा काली सरस्वती सत्यं सा कृष्ण एव च ।
सा एव शिवनाथश्च सा साक्षाच्च महेश्वरः ॥
अष्ट-मातृ-स्वरूपा सा नव-दुर्गा-स्वरूपिणी ।
पार्वती च सती सा हि दश-विद्या-स्वरूपिणी ॥ १३.८ ॥
सूर्यश्चन्द्रो ग्रहाः सर्वे सा एव पर-देवता ।
तप्त-काञ्चन-गौराङ्गी तस्या देहः प्रकीर्तितः ॥
कोटि-सूर्य-प्रभा-युक्ता कोटि-शारद-चन्द्र-भा ।
इति सा वर्णिता देवी राधिका परमेश्वरी ॥ १३.९ ॥
कुत्र-कदा-पदार्थेभ्यः पूर्वमेव विराजते ।
सर्व-संहार-कालः सा देश-काल-महेश्वरी ॥
कालस्य दिक्-प्रपञ्चस्य परमा सा हि देवता ।
दिक्-काल-रहिता सा हि सर्व-नियन्त्री सनातनी ॥ १३.१० ॥
सा ब्रह्म-ज्योति-रूपा सा परमात्मा परा गतिः ।
सा राधा भगवती दिव्या परमा सा महेश्वरी ॥
तस्या रूपं जगत्-सर्व-सौन्दर्यादपि सुन्दरम् ।
नेत्रे वर्णयितुं नैव शक्यते वदनं तथा ॥ १३.११ ॥
तस्मात् तां राधिकां वन्दे परमामेव देवताम् ।
तस्याः कृपां याचमाना करुणामयीं भजाम्यहम् ॥
अहैतुक-कृपा-सिन्धुः सा हि सर्व-कृपा-मयी ।

जयति जगदीश्वरी राधा तत्-पादे दण्डवन्-नमे ॥ १३.१२ ॥

हे रूपमञ्जरि मातर्विस्मितास्मि भृशं त्विह ।
राधिका-परमेश्वर्याः करुणां वीक्ष्य मय्यहो ॥

तया प्रेरित-चित्ताहं चित्रं तस्या निधाय च ।
आकृष्टाहं बलादेतद्-भजने तुच्छ-सेविका ॥ १४.१ ॥

प्रज्वालितो मयि प्रेमा भावोन्मादश्च दारुणः ।
रोदिमि प्रेम-मत्ताहं नाम गायन्त्यहर्निशम् ॥

निद्रायामपि तन्नाम न त्यजामि कथञ्चन ।
न जाने मोहनी-विद्यां राधया या प्रदर्शिता ॥ १४.२ ॥

परम-शक्ति-रूपा सा प्रेम्णः पूर्ण-स्वरूपिणी ।
अहैतुक-कृपा-सिन्धुर्दीनानां परमा गतिः ॥

स्व-दर्शनं प्रदायाहो नीचायां मयि यत्-कृपा ।
अदृष्ट-पूर्वाणि तत्त्वानि दर्शितानि च सुव्रते ॥ १४.३ ॥

वेदेषूपनिषत्सु श्री-पुराणेषु च सर्वशः ।
स्व-नाम दर्शितं तस्या गुह्य-तत्त्वं प्रकाशितम् ॥

कलि-युग-प्रभावेण भ्रान्त-जीवा कुबुद्धयः ।
कथं नाम निगूहन्ति शास्त्रार्थं भौतिकं कृत्वा ॥ १४.४ ॥

शृण्वन्तु सर्व-लोका हि सत्यमेतद् ब्रवीम्यहम् ।
या रुक्मिणी महा-देवी राधिका सा न संशयः ॥

या राजते वृन्दावने द्वारकायां च सा स्थिता ।
शास्त्रे सर्वत्र गदिता भागवतेऽपि रुक्मिणी ॥ १४.५ ॥
उत्तिष्ठत सनातना जाग्रत त्यजत भेदकम् ।
महा-रुक्मिणी-तत्त्वं हि राधिका-तत्त्वमेव च ॥
भिन्नां न पश्यत देवीमेकैव सा जगन्मयी ।
अज्ञान-जनितं भेदं त्यजन्तु साञ्जलिर्नता ॥ १४.६ ॥
स्थान-दिक्-काल-बाधां च छित्त्वा सा करुणामयी ।
षड्-वारं प्रेषितो भृङ्गो मत्-समीपेऽतितुच्छके ॥
यत्र भृङ्गस्य सान्निध्यं नास्ति तत्र प्रकाशितः ।
भ्रमर-गीत-सन्देशो राधया प्रेषितो ह्यहो ॥ १४.७ ॥
श्यामसुन्दर-वर्णोऽसौ भ्रमरो गुञ्जनैः स्वकैः ।
कृष्ण-वेणु-ध्वनिं साक्षाद् स्मारयति मुहुर्मुहुः ॥
तं दृष्ट्वा विह्वला जाता रोदिमि प्रेम-विह्वला ।
राधिका-विरहोन्मादात् विरहाश्रु-विमूर्च्छिता ॥ १४.८ ॥
स्व-दूतं प्रेषयामास महा-भ्रमर-रूपिणम् ।
यद्यादृशी कृपा साक्षाद् मयि दीनातिदीनके ।
तर्हि विश्व-व्यापिनी सा करुणा नात्र संशयः ॥ १४.९ ॥
तस्माद्धे रूपमञ्जरि पाद-पद्मे नमाम्यहम् ।
नय मां राधिका-पार्श्वे विरहातुरा सेविका ॥

अत्यन्तं सा प्रिया मह्यं तां विना प्राण-धारणम् ।
न शक्नोमि न शक्नोमि पाहि मां शरणागताम् ॥ १४.१० ॥

पृच्छन्ति मां जनाः सर्वे राधिकां वर्णयस्व वै ।
किं वच्मि कुण्ठिता वाग् मे तस्या रूपस्य वर्णने ॥ १५.१ ॥

सौन्दर्यं करुणां प्रेम माधुर्यं च सुकोमलम् ।
कोटि-सूर्य-प्रभा-नेत्रे वर्णयितुं न शक्यते ॥ १५.२ ॥

तस्मादुत्तर-रूपेण वर्णने केवले तथा ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे जपाम्यहम् ॥ १५.३ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे जपाम्यहम् ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे पुनः पुनः ॥ १५.४ ॥

नास्ति शब्दो न वर्णाश्च न भाषा वर्णने क्षमा ।
राधां विना न किञ्चिदधि सर्वं राधा-मयं जगत् ॥ १५.५ ॥

राधा राधा राधा राधा राधा राधा जपाम्यहम् ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा मुहुर्मुहुः ॥ १५.६ ॥

राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ १५.७ ॥

तस्या नाम्नि या माधुरी या चानन्द-मयी सुधा ।
सा सुधा विश्व-ब्रह्माण्ड-माधुर्यमतिवर्तते ॥ १५.८ ॥

सुप्तौ जाग्रति काले च सर्वदा सर्व-कर्मसु ।

तस्याः प्रेमोन्मत्ताह्यहं क्रोशामि नाम उच्चकैः ॥ १५.९ ॥
विश्व-राज्ञी जगन्माता सर्व-सृष्टि-विधायिनी ।
कृष्ण-पत्नी महा-देवी राधे राधे नमोऽस्तु ते ॥ १५.१० ॥
हे रूपमञ्जरि मातर् शृणु गुह्यमथापरम् ।
सुदेवी-सखि-वृत्तान्तं यस्या नाम श्रुतं मया ॥ १६.१ ॥
अष्ट-सखीनां पुरतो लज्जा मे जायते भृशम् ।
वर्षा-दर्शन-नाम्ना हि कथयामि कृपामयि ॥ १६.२ ॥
सप्ताह-पूर्वं कृपया विशाखा-सखि-दत्तया ।
ज्योतिषं गुप्त-विद्या च शास्त्र-तत्त्वं प्रकाशितम् ॥ १६.३ ॥
अचिन्तितं महा-वृष्टिर् जाता तत्राति-वेगतः ।
जल-प्लावित-देहाहं वृष्टौ तिष्ठामि सुव्रते ॥ १६.४ ॥
सुदेवी-सखि-पादाब्जे नताहं रोदिमि भृशम् ।
नय मां श्री-वनं देहि ज्ञान-दृष्टिं कृपामयि ॥ १६.५ ॥
भावोन्मादेन विह्वला घटिका-काल-पर्यन्तम् ।
मूर्च्छा-भयाद् अनावृते स्थानादहं निवर्तिता ॥ १६.६ ॥
कुतूहलाद् मया ज्ञाता सुदेवी-सखि-वैभवा ।
सा हि वर्षा-प्रभारी च राधा-सेवा-परायणा ॥ १६.७ ॥
विद्युत्-प्रभा-स्वरूपा सा तस्या एव निदर्शनम् ।
तया आकृष्ट-चित्ताहं मत्ता वृष्टि-जलाप्लुता ॥ १६.८ ॥

अष्ट-सख्यष्ट-मञ्जर्यो राधा-परिजनास्तथा ।
तासां दर्शन-लाभेन धन्यास्मि जन्म-जन्मनि ॥ १६.९ ॥
कृतज्ञास्मि महा-मातः श्री-राधा-कृष्ण-पादयोः ।
परम-सत्य-सम्बन्धो दास्यां यः स्थापितो ह्यहो ॥ १६.१० ॥
हे रूपमञ्जरि मातर् विशाखा-सखि-सङ्गमम् ।
कथयामि रहस्यं ते स्वप्न-दर्शन-रूपकम् ॥ १७.१ ॥
प्राचीने भवने स्वप्ने श्वेत-श्वा च भयङ्करः ।
क्रोध-मत्तो हि प्रवेष्टुं द्वारमाहन्ति दारुणम् ॥ १७.२ ॥
केनापि द्वारम् उद्घाट्य श्वा प्रविष्टो भयानको ।
किन्तु दैवी-प्रभावेण बद्धोऽन्धश्च स जायते ॥ १७.३ ॥
त्यक्त्वा सर्वं गृहं वित्तं तस्मात् स्थानात् पलायिता ।
अन्तर्-द्वारं निबध्याहं भगिन्या सह निर्गता ॥ १७.४ ॥
सख्या प्रोक्तं न भेतव्यं कृष्णो रक्षति सर्वदा ।
राधा-कृपा-प्रभावेण श्वानः पाषाणतां गताः ॥ १७.५ ॥
रथमारुह्य वेगेन शान्ति-धाम्नि प्रवेशिता ।
तत्र मे सखि-रूपेण दिव्या वाणी श्रुता मया ॥ १७.६ ॥
"इति श्री-अष्टसखीनां स्तोत्रं सम्पूर्णतां गतम् ।
विशाखा-सखि-माहात्म्यं सम्पूर्णम्" इति शब्दितम् ॥ १७.७ ॥
सख्या प्रोक्तं विशाखा सा सखी नः परिरक्षति ।

तस्याः पादाब्ज-शरणं गच्छ नित्यं भये सति ॥ १७.८ ॥
श्वेत-श्वा भौतिको लोको माया-जालं च दुष्टकम् ।
ईर्ष्या-ग्रस्तास्तु ये जीवाः तेभ्यो रक्षति सा सखी ॥ १७.९ ॥
हे रूपमञ्जरि मातस् त्वयाहं दर्शिता पथि ।
विशाखा-सखि-पादाब्जे त्वत्-कृपां नौमि सर्वदा ॥ १७.१० ॥
हे रूपमञ्जरि मातर् जपामि नाम केवलम् ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा नमोऽस्तु ते ॥ १८ ॥
सर्व-काले प्रलपामि मत्ताहं नाम-कीर्तने ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा कृपामयी ॥ १९ ॥
ठकुराणी कृष्ण-प्रिया राधा राधा जपे मुहुः ।
राधा राधा राधा राधा राधे राधे नमो नमः ॥ २० ॥
तस्या नाम्नि महा-स्वादो माधुर्यं परमाद्भुतम् ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे पुनः पुनः ॥ २१ ॥
नाम-स्वाद-प्रभावेण गच्छामि गाढ-संविदम् ।
समाधौ लीयते चित्तं राधा राधा प्रजल्पते ॥ २२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे जगन्मयी ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे महेश्वरी ॥ २३ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा परा गतिः ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा सुकोमला ॥ २४ ॥

नान्या वाञ्छास्ति मे चित्ते नाम्नि निद्रां गतास्मि हि ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा नमाम्यहम् ॥ २५ ॥
हे रूपमञ्जरि मातर् राधा-करुणया मया ।
आस्वादितो महा-कृष्णः शृणु दर्शनमद्भुतम् ॥ २६.१ ॥
नाहं सुप्ता तदा साक्षाल् लोकेऽन्यस्मिन् व्यवस्थिता ।
कृष्ण-पार्श्वे स्थिता चाहं यद् वक्ष्यामि शृणुष्व तत् ॥ २६.२ ॥
गोप-गोपी-नरा-नार्यः कृष्ण-दर्शन-लालसाः ।
अष्ट-सख्योऽपि तत्रासन् दृष्टो वातायनान्मया ॥ २७.१ ॥
मयूर-पिच्छ-मुकुटः श्यामसुन्दर-विग्रहः ।
अवर्णनीय-सौन्दर्यः सर्वान् पश्यति सस्मितम् ॥ २७.२ ॥
तद्-दृष्टिं कर्षितुं यत्नः कृतो मे लालसान्विते ।
सोऽब्रवीत् परिहासेन गच्छ पुं-पङ्क्ति-मध्यतः ॥ २७.३ ॥
अहङ्कारस्य कुण्ठेयं ज्ञात्वाहासं मया कृतम् ।
तस्य मन्द-स्मितं दृष्ट्वा बोधितो ह्यहमात्मनि ॥ २७.४ ॥
पङ्क्तौ माया-वृतान् दृष्ट्वा भीतान् वाद-रतान् जनान् ।
अहङ्कारो विनाश्यो हि मञ्जूषायां विलिखितम् ॥ २७.५ ॥
मुदा मञ्जूषिका मुक्ता तत्र मे गुप्त-सम्पदः ।
राधा-कृष्ण-स्वरूपाणि वेणु-मृग-युतः प्रभुः ॥ २७.६ ॥
अनर्हान् गर्विणो दृष्ट्वा एकान्ते लज्जिता स्थिता ।

सखीं सम्प्रार्थ्य कृष्णाय सेवां देहीति याचितम् ॥ २७.७ ॥

तदैव पङ्क्तिमुल्लङ्घ्य हसन् मामागतः प्रभुः ।

अहङ्कारं त्यज प्रोक्त्वा गीतामाचर यत्नतः ॥ २७.८ ॥

लवण-युक्त-हिमं वारि छिद्र-पात्रे तदा ददौ ।

सेवां कुरुष्व मदीयाम् इत्युक्त्वा स चकार ह ॥ २७.९ ॥

लोभः सत्यो विरहोऽयं निपतत्-तोय-बिन्दवः ।

मद्-देहे पतिताः सर्वे धावामि न पतेद् भुवि ॥ २७.१० ॥

मार्जार-लम्फ-विघ्नादीन् आपणेषु ह्यतर्कयन् ।

तस्मै नीत्वा जलं दत्तं पादयोः पतिता भृशम् ॥ २७.११ ॥

ततो जागरिताहं वै सद्यो दर्शन-विह्वला ।

न स्वप्नः सत्यमेवैतद् राधा-कृष्ण-कृपा-फलम् ॥ २७.१२ ॥

**श्री रूपमञ्जरी पद सहस्रश्लोकी
(अष्टाविंशति-त्रिंशत्-शतकम्)**

हे रूपमञ्जरि मातर् शृणु मे रहस्यं परम् ।

येन मत्तोन्मत्ताहं राधा रधेति क्रोशामि ॥ २८.१ ॥

रोमाञ्चः कम्पते देहः रुदं रुदं गद्गदा वचः ।

राधया दर्शितं दृष्ट्वा करुणया परिप्लुता ॥ २८.२ ॥

नाहं करुणा-पात्रं तथापि सा मयि दयाम् ।

करोति मृदु-हृदया रोदित्य-विरतं मम ॥ २८.३ ॥

राधा-कृष्ण-यशोदानां चित्रेषु नेत्राणि हरेः ।
शुक्लत्वं कृष्णतां याति घनां भयकरीं तथा ॥ २८.४ ॥
नेत्राणि परिवर्तन्ते चित्राणि हसन्ति च ।
असंभव्यमिदं दृश्यं सा राधा मामुपैति हि ॥ २८.५ ॥
तस्याः सम्बन्धः साक्षात् मे भुञ्जन्-सुप्ता-करोमि च ।
पूजायाः पुरतः सर्वं राधा-प्रेम-विमोहिता ॥ २८.६ ॥
न विधि-नियमैर् भक्तिर् न कर्तव्यमिति क्षमम् ।
अनन्त-प्रेम-रागेण राधे राधेति भाषये ॥ २८.७ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ २९.१ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ २९.२ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ २९.३ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ २९.४ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ २९.५ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.२ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.३ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.४ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.५ ॥
राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.६ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.७ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.८ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.९ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१० ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.११ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१२ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१३ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१४ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१५ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१६ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१७ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१८ ॥

राधा राधा नमस्तुति राधा राधा नमस्तुति ॥ ३०.१९ ॥

हे रूपमञ्जरि मातर् यशोदा-मातृ-सङ्गमम् ।
रहस्यमपरं वक्ष्ये शृणुष्वैकाग्र-मानसा ॥ ३१.१ ॥

यशोदा-कृष्ण-चित्रेषु कृष्ण-वर्णो घनोऽभवत् ।
ताराभिः खचितं तत्र सर्वं जातं ह्यलौकिकम् ॥ ३१.२ ॥

राधा-चित्रे मुखं नेत्रे तमो-रूपे ह्यभूवताम् ।
तस्याः प्रभा स्फुटा जाता सर्वमाश्चर्य-लक्षणम् ॥ ३१.३ ॥

एतद्-दर्शन-माधुर्यं दृष्ट्वा सुप्तास्मि विस्मृता ।
ततो स्वप्ने मया दृष्टं यशोदा-मातृ-मन्दिरम् ॥ ३१.४ ॥
जनाः सर्वे प्रधावन्ति मां रोद्धुं मातृ-दर्शनात् ।
किन्तु तस्याः प्रतापेन बाल एकः प्रेषितः ॥ ३१.५ ॥
बाल-दूतो करं धृत्वा निन्ये मां मातृ-मन्दिरम् ।
तत्र राधा-प्रभोश्चित्रे दृष्ट्वा शान्तिमवाप्नुवम् ॥ ३१.६ ॥
यशोदा-माता तत्रासीद् गम्भीरा च तपस्विनी ।
अवर्णनीय-पावित्र्यं तस्या रूपे व्यराजत ॥ ३१.७ ॥
स्वप्ने मम करे पत्रं तस्मिन् लिखितमद्भुतम् ।
परं सत्यं च यद् दृष्ट्वा सर्व-लोको विचुक्षुभे ॥ ३१.८ ॥
वृषभानु-सुतां राधां वन्देऽहं व्रज-राज्ञिकाम् ।
वृन्दावनेश्वरीं वन्दे राधिकां परमेश्वरीम् ॥ ३१.९ ॥
यस्याः पाद-तले कृष्णः स्वयं नमति सर्वदा ।
वन्दे तां परमां सत्तां राधां सर्वेश्वरीं पराम् ॥ ३१.१० ॥
एतत्-पत्रं करे दृष्ट्वा जना ईर्ष्या-समन्विताः ।
मम पारमार्थिकं मार्गं दृष्ट्वा क्रोधान्ध-मानसाः ॥ ३१.११ ॥
केचिद्-हिन्दू-जना अपि नाम-जपान् निवारयन् ।
सर्वे मां कर्षयन्ति स्म यशोदा-सङ्गमं विना ॥ ३१.१२ ॥
द्वौ रक्षकौ पथि स्थित्वा मार्ग-रोधं चकार ह ।

पारमार्थिक-मार्गेऽस्मिन् सर्वे विघ्न-करा मम ॥ ३१.१३ ॥
विघ्नेषु सत्सु सर्वेषु राधा-कृपा-बलेन हि ।
न त्यजामि महा-मार्गं रूपमञ्जरि-रक्षितम् ॥ ३१.१४ ॥
हे रूपमञ्जरि स्वामिनि पाद-च्छायां भजाम्यहम् ।
राधा-पदामृतं देहि नान्यत् तोयं पिबाम्यहम् ॥ ३२.१ ॥
मञ्जरीणां च नेतृ त्वं राधा-पार्श्वं नयस्व माम् ।
तस्याः पाद-रजः-प्रीत्यै बलि-रूपेण मेऽर्पय ॥ ३२.२ ॥
राधा-पादाब्ज-रेणुः स्यां वृन्दावन-तृणं तथा ।
येन राधा-पद-स्पर्शं लभेय पावनं सदा ॥ ३२.३ ॥
मत्-स्वामिनि रूपमञ्जरि प्रार्थये त्वां नता मुहुः ।
तस्याः पाद-तले धूलिः कुरु मां दीन-सेविकाम् ॥ ३२.४ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.१ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.२ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.३ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.४ ॥

राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.५ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.६ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.७ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.८ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.९ ॥
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ।
राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा राधा ॥ ३४.१० ॥
नाहं ऋषिर्न वाचार्यो न देवी न च योगिनी ।
सर्वथा योग्यता-हीना हे रूपमञ्जरि स्वामिनि ॥ ३५.१ ॥
श्री-राधा-पाद-पद्मानां या धूलिः पाविनी शुभा ।
तस्या दासी-पदान्नीचां मन्येऽहं तुच्छ-सेविकाम् ॥ ३५.२ ॥
हे रूपमञ्जरि मातर् राधा-पादाब्ज-वन्दनात् ।
मग्ना श्यामसुन्दरस्य प्रेम्णि गाढतरे ह्यहम् ॥ ३६.१ ॥
नव-मेघ-घन-श्यामः स्निग्ध-कान्ति-मनोहरः ।

अतुल्य-बल-सम्पन्नो ह्यनन्त-तेजसां निधिः ॥ ३६.२ ॥

ऋग्वेदे इन्द्र-शब्देन भोक्ता यः परमो मतः ।

गोविन्दो गो-पतिः साक्षाद् दामोदरो महान् प्रभुः ॥ ३६.३ ॥

ऋग्-यजुः-सामाथर्वैश्च पुराणैरुपनिषद्भिः ।

सर्व-शास्त्रैः स्तुतो नित्यं स हि सर्वेश्वरेश्वरः ॥ ३६.४ ॥

कनिष्ठिका-धृत-गिरिर् गोवर्धन-धरो हरिः ।

परमेश्वर-रूपोऽसौ द्वारका-नगरी-पतिः ॥ ३६.५ ॥

द्वारकायां तु या राज्ञी रुक्मिणी-रूप-धारिणी ।

सा राधा तत्-पतिः कृष्णः सर्व-लोकेश्वरो महान् ॥ ३६.६ ॥

राधा-कृष्ण-युगं वन्दे भक्त्या परमया सदा ।

रूपमञ्जरि ते पादौ भजामि शरणागता ॥ ३६.७ ॥

कृष्ण-पादाब्ज-प्रेमाब्धौ यावन्मग्ना भवाम्यहम् ।

तावद् राधा-पदाम्भोजे प्रेम वर्धते मे भृशम् ॥ ३७.१ ॥

राधा-पादाब्ज-पूजायां यावन्मग्ना भवाम्यहम् ।

तावच्छ्याम-पदाब्जेषु प्रेमा गाढो विवर्धते ॥ ३७.२ ॥

अनन्त-प्रेम-चक्रेऽस्मिन् द्वयोर्-भक्ति-प्रवाहिते ।

दह्यते मम जीवात्मा भावाग्नि-ज्वालया भृशम् ॥ ३७.३ ॥

हे रूपमञ्जरि मातस् ते पाद-पद्मे नमाम्यहम् ।

परमं सत्यमाख्यातं कृपया ते ह्यहं कृता ॥ ३८.१ ॥

राधा साक्षात् स्वयं कृष्णः कृष्णो राधा स्वयं तथा ।
राधा कृष्णस्य वै शक्तिः कृष्णो राधा-बलं तथा ॥ ३८.२ ॥
राधा कृष्णस्य वै ज्योतिः कृष्णो राधा-प्रभा तथा ।
राधा कृष्णस्य वै मूलं कृष्णो राधा-समुद्भवः ॥ ३८.३ ॥
राधा कृष्णस्य वै प्रेमा कृष्णो राधा-रतिस्तथा ।
राधा-कृपा हरेर्जाता कृष्ण-कारुण्यं राधिका ॥ ३८.४ ॥
राधा-तेजो हरेः शक्तिः कृष्ण-शक्तिस्तु राधिका ।
राधैव साक्षाद् गोविन्दो गोविन्दो राधिका स्वयम् ॥ ३८.५ ॥
सीतैव रामचन्द्रो हि रामः सीता न संशयः ।
सीता-रामो न भिन्नौ स्तो भिन्नौ न राधा-माधवौ ॥ ३८.६ ॥
रुक्मिणी-कृष्णयोर्-भेदो नास्ति नास्ति कथञ्चन ।
रुक्मिणी साक्षात् कृष्णो वै कृष्णो वै रुक्मिणी तथा ॥ ३८.७ ॥
पार्वती च शिवः साक्षात् शिवो वै पार्वती तथा ।
दुर्गा काली तथा तारा षोडशी भुवनेश्वरी ॥ ३८.८ ॥
भैरवी छिन्नमस्ता च धूमावत्यपि सा स्मृता ।
बगलामुखी मातङ्गी कमला राधिका स्वयम् ॥ ३८.९ ॥
कृष्णः शिवो हि भैरवो महाकालो महारुद्रः ।
महादेवस्त्रिपुरारिर् भोलेनाथोऽष्ट-भैरवाः ॥ ३८.१० ॥
कृष्णस्य परमा देवी राधा सर्वेश्वरेश्वरी ।

राधायाः परमो देवः कृष्णः सर्वेश्वरेश्वरः ॥ ३८.११ ॥

विशाखा ललिता राधा राधा चम्पक-लतिका ।

रङ्गदेवी तुङ्गविद्या सुदेवी राधिका स्वयम् ॥ ३९.१ ॥

चित्रा-सखी तथा राधा इन्दुलेखा च राधिका ।

अष्टौ सख्यो हि राधायाः स्वरूपाणि न संशयः ॥ ३९.२ ॥

अनङ्गमञ्जरी राधा करुणा-मञ्जरी तथा ।

रूपमञ्जरी सा साक्षाद् रतिमञ्जरी राधिका ॥ ४०.१ ॥

लवङ्गमञ्जरी राधा रसमञ्जरी राधिका ।

गुणमञ्जरी सा राधा मञ्जुलाली-स्वरूपिणी ॥ ४०.२ ॥

विलासमञ्जरी राधा कस्तूरी-मञ्जरी तथा ।

सर्वा मञ्जर्य एवात्र राधा-विस्तार-रूपिकाः ॥ ४०.३ ॥

शुकदेवो महा-योगी महा-भागवतो मुनिः ।

सोऽपि राधा-स्वरूपो हि राधिका-तत्त्वमेव सः ॥ ४०.४ ॥

शुकस्य वाङ्-मनो-नेत्रे चेतना देह एव च ।

आत्मा च राधिका साक्षात् तस्याः प्रकटनं हि सः ॥ ४१.१ ॥

श्रीमद्-भागवतं राधा तस्याः साक्षात्-स्वरूपिणी ।

ग्रन्थे वर्णिता या गोप्यः शुकदेवश्च राधिका ॥ ४१.२ ॥

रुक्मिणी सा स्वयं राधा कृष्णाय पत्र-लेखिका ।

यो वै राजा वृषभानुः स एव भीष्मको नृपः ॥ ४१.३ ॥

भागवत-पुराणस्य प्रत्यक्षरं हि राधिका ।
प्रति-श्लोकैः प्रति-मन्त्रैः सैव सा पूज्यते मुहुः ॥ ४१.४ ॥

या राज्ञी ननृतेऽरण्ये वृन्दावने मनोहरे ।
सैव राज्ञी समासीना द्वारकायां हरेः समम् ॥ ४२.१ ॥

रुक्म-वर्णा यतो राधा तप्त-काञ्चन-सन्निभा ।
तस्मात् सा रुक्मिणी प्रोक्ता नाम्ना कान्ति-स्वरूपिणी ॥ ४२.२ ॥

भक्त्या परमया वन्दे राधिकां रुक्मिणीं तथा ।
कृष्णस्याष्ट-महाभार्याः साक्षाद्-अष्ट-सखी-गणाः ॥ ४२.३ ॥

सत्यभामा जाम्बवती कालिन्दी मित्रविन्दिका ।
नाग्नजिती तथा भद्रा लक्ष्मणा रोहिणी तथा ॥ ४२.४ ॥

एता अष्ट-महाभार्या अन्याः कृष्णा-स्त्रियस्तथा ।
राधाया एव विस्तारास्तत्त्वमेतत् सुनिश्चितम् ॥ ४२.५ ॥

यशोदा देवकी साक्षाद् राधा-तत्त्वं न संशयः ।
द्रौपदी सा महा-राज्ञी राधा-रूपा हि केवलम् ॥ ४२.६ ॥

राधा साक्षाद् अर्जुनो हि पार्थ-सारथिरेव च ।
वंशी-वादक-कृष्णोऽसौ राधिका-रूप एव हि ॥ ४३.१ ॥

रथ-स्थ-हनुमद्-ध्वजः पाञ्चजन्यो महा-निधिः ।
हृषीकेशस्य शङ्खो वै राधिका सा न संशयः ॥ ४३.२ ॥

पवित्र-गैरिको वर्णो जनार्दन-वचस्तथा ।
मधुसूदनेन पार्थाय यद् यद् उपदिश्यते ॥ ४३.३ ॥
तत् सर्वं राधिका साक्षात् पार्थ-मित्रं च राधिका ।
स्वयमेवार्जुनो राधा सर्वं राधा-मयं जगत् ॥ ४३.४ ॥
कौन्तेयो राधिका साक्षात् कुन्ती सा च सुयोधनः ।
पाण्डवा राधिका साक्षात् कुरुक्षेत्रं च पावनम् ॥ ४४.१ ॥
भगवद्-गीता-शास्त्रं हि राधा-कृष्ण-प्रकीर्तनम् ।
सैव गीता महा-राज्ञ्या राधायाः साक्षाद्-रूपिणी ॥ ४४.२ ॥
गीतायाः सर्व-वाक्यानि राधा-सेवार्थमेव हि ।
राधा-सेवार्थमेव हि राधा-सेवार्थमेव हि ॥ ४४.३ ॥
राधा महाभारतं साक्षात् सर्व-विस्तार-रूपिणी ।
महाभारत-ग्रन्थेन तन्नाम पूज्यते भृशम् ॥ ४५.१ ॥
वेदानां सार-भूता सा वेदानां हि रसामृतम् ।
वेदानां परमं गुह्यं पुराणैः शाश्वतं स्तुता ॥ ४५.२ ॥
कुरुक्षेत्र-महा-लीला राधा साक्षात् न संशयः ।
रामायण-महा-लीला राधिकैव हि केवलम् ॥ ४५.३ ॥
सीता रामो मुनिः साक्षात् वाल्मीकिः राधिका स्वयम् ।
रावणः कृष्ण-विस्तारो लीला-पूरण-हेतवे ॥ ४५.४ ॥
राधा रामायणं साक्षात् सुन्दर-काण्डमेव च ।

वायु-पुत्रो हनूमांश्च वायुः सा राधिका स्वयम् ॥ ४५.५ ॥

अञ्जनी-माता सा राधा ह्यञ्जनी-सुत-बलिस्तथा ।

रामायण-स्वरूपायै राधा-पादे नमाम्यहम् ॥ ४५.६ ॥

प्रति-श्लोकैः प्रति-मन्त्रैः रामायणेन पूजिता ।

तस्यै श्री-राधिकायै वै प्रणमामि पुनः पुनः ॥ ४५.७ ॥

शिव-ताण्डव-स्तोत्रं सा रावणस्य वचांसि च ।

पार्वती सा स्वयं राधा शिव-रूपा च राधिका ॥ ४६.१ ॥

राधा मृत्युर् महा-कालो लोक-संहार-कारिणी ।

काल-शक्तिः काल-रूपा कालस्यात्मा हि राधिका ॥ ४६.२ ॥

काल-देश-नियन्त्री सा काल-नाशिनी सा स्वयम् ।

मृत्युञ्जया काल-जेत्री परमामृत-रूपिणी ॥ ४६.३ ॥

त्रिशतैकदशं नीलम् अर्बुदाश्चत्वारिंशतिः ।

वर्षाणां परमः कालो महा-कल्पो हि राधिका ॥ ४६.४ ॥

हे रूपमञ्जरि स्वामिन्य् एतद्-ज्ञानाद् विमूर्च्छिता ।

मनो ध्वस्तं समग्रं मे शुद्ध-चैतन्योदय-हेतवे ॥ ४६.५ ॥

हे रूपमञ्जरि मातर् वक्तुं वाङ् मे न शक्नोति ।

रुदती पतिता भूमौ शृणु मे गुह्यमद्भुतम् ॥ ४७.१ ॥

त्रिशतैकदशं नीलम् अर्बुदाश्चत्वारिंशतिः ।

ब्रह्मण आयुर्-एवं यन् महा-कल्पः प्रकीर्तितः ॥ ४७.२ ॥

तथा-भूतान्यसङ्ख्यानि महा-कल्पानि राधिका ।

ब्रह्माण्ड-ब्रह्म-कोटिभ्यः परा सा हि महेश्वरी ॥ ४७.३ ॥

प्रति-विश्वे च ब्रह्मास्ति सन्ति ब्रह्माण्यनेकशः ।

किन्तु सम्पूर्ण-सृष्ट्यां तु राधा-कृष्णौ हि केवलम् ॥ ४७.४ ॥

अनन्त-काल-रूपां तां महा-कल्पात्-परां यदा ।

ज्ञात्वास्मि विह्वला जातोन्मत्तेव प्रलपाम्यहम् ॥ ४७.५ ॥

गणितानि विनष्टानि नियमाः पतितास्तथा ।

तस्याः साम्राज्य-विभवे गुह्य-मन्त्रं जपाम्यहम् ॥ ४७.६ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ४७.७ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ४७.८ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ४७.९ ॥

प्रति-युगं च या राधा राधिका चतुरो युगान् ।

सत्य-त्रेता-द्वापराणि कलि-रूपा च राधिका ॥ ४८.१ ॥

सीता लक्ष्मीर् भूमि-देवी राधिका सा न संशयः ।

व्यापिनी श्री-बीज-रूपा क्लीं ह्रीं मन्त्र-स्वरूपिणी ॥ ४८.२ ॥

हृदयं सा ह्यणुः साक्षात् सा चाप्यणु-तरो ह्यणुः ।

ब्रह्माण्डस्य च या साक्षात् सम्पूर्ण-रचना स्वयम् ॥ ४८.३ ॥

आदि-लक्ष्मीः सनातनी धान्य-लक्ष्मीर् हि राधिका ।

धैर्य-शौर्य-प्रदात्री सा धैर्य-लक्ष्मी-स्वरूपिणी ॥ ४८.४ ॥

गजाख्या सा महा-लक्ष्मीः सन्तान-लक्ष्मीर् एव च ।

जय-कीर्ति-प्रदात्री सा विजय-लक्ष्मीर् ईश्वरी ॥ ४८.५ ॥

पवित्र-ज्ञान-रूपा सा विद्या-लक्ष्मीर् हि राधिका ।

रुक्म-धन-प्रदात्री सा धन-लक्ष्मीर् महेश्वरी ॥ ४८.६ ॥

ॐ भास्कराय विद्महे गन्धर्वायै धीमहि ।

तन्नो राधा प्रचोदयात् इति मन्त्रं जपाम्यहम् ॥ ५१.१ ॥

हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे ॥ ५१.२ ॥

दृष्ट्वा ठाकुरणी-चित्रं कृष्ण-रूपं बभूव ह ।

वेणु-हस्तं शिखि-पिच्छं द्वि-निमेषं च तद्-वपुः ॥ ५१.३ ॥

युगल-नयने साक्षात् कृष्ण-वर्णे बभूवतुः ।

अनन्तं शून्य-नक्षत्रं व्योम-रूपं च सर्वशः ॥ ५१.४ ॥

मूर्च्छिताहं तदा जाता दृष्ट्वा तत् परमं महः ।

रूपमञ्जरि स्वामिनि न जानामि वदामि किम् ॥ ५१.५ ॥

मूर्च्छा रोदनमत्युग्रं भाव-प्रेमातिरेकतः ।
मम जीवन-कालेऽस्मिन् श्रेष्ठावस्था हि सा स्मृता ॥ ५२.१ ॥

लुप्तानीन्द्रिय-जालानि मनो बुद्धिश्च स्तम्भिता ।
दिव्योन्माद-सुरा-मत्ता देह-भानं विवर्जितम् ॥ ५२.२ ॥
असीम-सुख-मग्नाहं शान्ति-स्तम्भ-स्वरूपिणी ।
राधेति नाम केवलं मनसा वचसा जपे ॥ ५२.३ ॥
काम-भोगो मदिरा वा ध्यानं पूजा-विधिस्तथा ।
नैव दातुं समर्था हि प्रेमानन्दं त्विमं परम् ॥ ५२.४ ॥
राधा-नाम-प्रवाहेण जिह्वायां मधु-पूरितम् ।
ब्रह्माण्डस्य च साक्षाद् हि सर्वे नश्यन्ति नियमाः ॥ ५२.५ ॥
मूढाः कुर्वन्त्यनुकृतिं राधा-कृष्ण-विहारयोः ।
विस्मृत्य पाद-धूलिं च वयं रेणु-समा न हि ॥ ५३.१ ॥
काम-भोगं भजन्त्येव राधा-कृष्ण-मिषेण ते ।
हृदयं दह्यते मेऽद्य रोदिमि रूपमञ्जरि ॥ ५३.२ ॥
क्षुद्रा वयं कृपा-पात्रा राधा-नाम-जपे ह्यहो ।
तथापि नाम गायन्तो मग्ना काम-पदे जडाः ॥ ५३.३ ॥
युगलस्य कृपा ह्येषा यद् वयं जीव-रूपिणः ।
हे मूढ जहि कामं त्वं न देवो न च साधकः ॥ ५३.४ ॥
रागानुगा-भक्ति-नाम्ना कामे मग्नो हि मानवः ।
मायावादी काम-दासो राधा-कृष्ण-बहिर्मुखः ॥ ५३.५ ॥
वयं दासा हि नित्यं वै युगल-स्नेह-दर्शने ।
परमानन्द-मग्नाः स्मः स्वार्थ-रति-विवर्जिताः ॥ ५३.६ ॥
अहङ्कारं विनाश्याशु मासूयस्व कदाचन ।
मासूयस्व मासूयस्व मासूयस्वेश्वरं प्रति ॥ ५३.७ ॥
अनसूयवे ते पार्थ ज्ञानं वक्ष्यामि गुह्यकम् ।
इति कृष्णोऽब्रवीद् गीता-शास्त्रे सत्यं जगद्-गुरुः ॥ ५३.८ ॥
काम-तप्ता अहो जीवाः शृणुतेदं वचो मम ।
श्यामसुन्दर-मार्गं तं भजत सत्य-मार्ग-गाः ॥ ५३.९ ॥

रूपमञ्जरि भीतास्मि संसार-दर्शनाद् ध्रुवम् ।
क्षुद्र-कामे जगत् सर्वं पश्यन्ति मूढ-मानवाः ॥ ५४.१ ॥
शून्या अपि हि मन्यन्ते किञ्चिद् वयं नरा भुवि ।
तस्याः कृपयैवाद्यापि श्वसन्ति ते ह्यहङ्कृताः ॥ ५४.२ ॥
मूलाधारः स्वाधिष्ठानं मणिपूरमनाहतम् ।
विशुद्धिराज्ञा-चक्रं च सहस्रारं हि राधिका ॥ ५४.३ ॥
सूक्ष्म-देहो हि आभा सा कुण्डलिनी महा-प्रभा ।
सर्व-सृष्टेः स्वामिनी सा ठाकुराणी ततः स्मृता ॥ ५४.४ ॥
विशाखां प्रार्थयाधुना राधां वदतु सा देवीम् ।
दासी ते करुणा-र्थिनी याचते पाद-पङ्कजे ॥ ५४.५ ॥
सर्वेश्वरी महा-राज्ञी कदा मां हि विलोकयेत् ।
इयमेव हि मे वाञ्छा कृपा-दृष्ट्या पुनातु माम् ॥ ५४.६ ॥
किं वदामि किं ब्रवीमि सुषुम्नेडा च पिङ्गला ।
जीवात्मा जीवेश्वरी सा जीव-कृतिर् जीव-मूला ॥ ५५.१ ॥
सर्व-मूल-कृतिः साक्षाद् यज्ञो होता हुतं तथा ।
काम-नाश-करी देवी जीव-मुक्ति-प्रदायिनी ॥ ५५.२ ॥
स्वेच्छया मोक्ष-दात्री सा मारयत्यपि जीवयेत् ।
यस्मै रोचते तस्मै सा जीवनं मरणं स्वयम् ॥ ५५.३ ॥
महर्षि-रूपा सा राधा ऋषि-द्वारा प्रकाशते ।
ऋषिभ्यो दर्शनं तत्त्वं ददाति परमेश्वरी ॥ ५५.४ ॥
वेद-कर्त्री च सा देवी ब्रह्मणोऽपि महेश्वरी ।
यस्याः पवित्र-महिम्नि ब्रह्मा प्रणमति स्वयम् ॥ ५५.५ ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं तथा स्त्रीं सा ह्लीं प्रं भ्रम् ओङ्कृतिस्तथा ।

ओङ्कारात् पूर्व-तत्त्वं सा ओङ्कारात् पर-रूपिणी ॥ ५६.१ ॥

आदेः पूर्वं च या साक्षाद् अन्तादपि च या परम् ।

ब्रह्माण्ड-सर्व-नादः सा सर्वाण्ड-पार-गामिनी ॥ ५६.२ ॥

परा भास्वर-देवी सा काल-तन्तु-स्वरूपिणी ।

काल-तन्तु-विधात्री सा भवेति-वचनाद् यदा ॥ ५६.३ ॥

सर्वं भवति तत्-क्षणात् सैव राधा महेश्वरी ।

अचिन्त्य-शक्ति-सम्पन्ना सृष्टेः कारण-कारिणी ॥ ५६.४ ॥

तप्त-काञ्चन-गौराङ्गीम् अनन्त-तारा-द्युतिम् ।
नीलोत्पल-वराम्बरां पद्म-नेत्रां स्मराम्यहम् ॥ ५७.१ ॥
पद्मासनां सु-नाभौ च विश्व-कोटि-निवासिनीम् ।
कज्जलाभ-सु-केशां च जाती-पुष्प-विभूषिताम् ॥ ५७.२ ॥
चन्दन-कस्तूरी-गन्धं तुलसी-जाती-मिश्रितम् ।
तस्याः पाद-युगं वन्दे सौन्दर्य-पार-गामिनि ॥ ५७.३ ॥
मञ्जीर-शब्दं युगल-वेणु-नाद-समं भजे ।
राधा-मोहिता मत्ताहं राधेति नाम केवलम् ॥ ५७.४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.६ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.९ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१० ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.११ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१६ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५८.१९ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.६ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.९ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१० ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.११ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१४ ॥

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१६ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ५९.१९ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.६ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।

राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.९ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१० ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.११ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१२ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१३ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१४ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१५ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१६ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१८ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ६०.१९ ॥
आदिर्-एकाङ्क-रूपा सा नवाङ्कान्त-स्वरूपिणी ।
अन्ते जाते पुनर्-ह्येका अनन्त-चक्र-रूपिणी ॥ ६१.१ ॥
विश्व-विस्तार-रूपा सा विश्व-सङ्कोच-रूपिणी ।
एकान्-नवावधिः साक्षात् सर्व-तत्त्व-स्वरूपिणी ॥ ६१.२ ॥
कृष्णेन सह सा ह्येका सख्योऽष्टौ च प्रजायते ।
अष्ट-सखी-पुरो ह्येका अष्ट-सख्यन्ततो नव ॥ ६१.३ ॥

आदौ सा रुक्मिणी ह्येका पश्चाद्-अष्टौ च भार्यकाः ।
अष्ट-भार्या-पुरो ह्येका भार्यान्ते नवमी हि सा ॥ ६१.४ ॥
द्वारका-मथुरा-वृन्दावनेश्वरी सा राधिका ।
द्वारका-तेज-रूपा सा वृन्दारण्य-यशो-मयी ॥ ६१.५ ॥
गोपिका-प्रवरा साक्षाद् राज्ञीनां च महेश्वरी ।
अहैतुकीं कृपा-दात्रीं भजामि त्वां हि राधिके ॥ ६१.६ ॥

रूपमञ्जरि ते पाद-छायायां शरणं गता ।

राधा-कृष्ण-रसामृतान् पठेयुस् ते सदा ग्रन्थान् ॥ ६२.१ ॥

जगदीशो हि चैतन्यः राधा-प्रेम-पिपासितः ।

तस्य मार्गोऽनुगन्तव्यो मुक्ति-कामैर् जनैर् भुवि ॥ ६२.२ ॥

श्री-हित-हरिवंशो हि कृष्ण-वेणु-स्वरूपकः ।

तस्य वाक्यं सदा ग्राह्यं शरणागत-वैष्णवैः ॥ ६२.३ ॥

प्रार्थना मे हि सर्वान् वै वैष्णवान् राधिका-श्रितान् ।

षड्-गोस्वामि-कृतं शास्त्रं पठध्वं मुक्ति-हेतवे ॥ ६२.४ ॥

चैतन्यस्य च वेणोश्च हरिवंशस्य यद् वचः ।

तत्रैव हि परो मोक्षः सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥ ६२.५ ॥

हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे ॥ ६२.६ ॥

सर्वेश्वरीं महा-राज्ञीं राधिकां ध्यातुमर्हथ ।

तस्याः प्रेम्णि प्रमत्ताश्च भवामः सर्वदा वयम् ॥ ६२.७ ॥

सनातनि-जनान् सर्वान् वन्दे तत्-पाद-पङ्कजे ।
गीतां भागवतं चैव पठन्तु भाव-मग्नताः ॥ ६३.१ ॥
गीतायाः सर्व-शिक्षाश्च कुर्वन्तु जीवने नराः ।
राधा-कृष्ण-जपं नित्यं मा भवत विभाजिताः ॥ ६३.२ ॥
शिवः कृष्णः स्वयं साक्षात् कृष्ण एव शिवः स्मृतः ।
पार्वती राधिका साक्षाद् राधिका पार्वती तथा ॥ ६३.३ ॥
जाग्रत मा च मुह्यध्वं म्लेच्छा धर्म-विरोधिनः ।
विभेदनं प्रकुर्वन्ति अस्माकं सर्वदा भुवि ॥ ६३.४ ॥
अन्ध-दृष्ट्या हि तैः सर्वैः शास्त्रार्थ-विकृतिः कृता ।
कलावज्ञान-धर्माश्च दर्शिता मोह-हेतवे ॥ ६३.५ ॥
दासी-रूपेण मे वाञ्छा जाग्रत सर्व-मानवाः ।
सत्यं तत्त्वं यथा-भूतं पश्यन्तु ज्ञान-चक्षुषा ॥ ६३.६ ॥
हे सनातनि शृणु मे पादयोस् ते नमाम्यहम् ।
तत्त्वं सत्यं विजानाहि प्रार्थये त्वां सदा त्वहम् ॥ ६४.१ ॥
म्लेच्छैर् भ्रान्तिः कृता लोके रुक्मिणी ह्यपरा कथा ।
रुक्मिणी-राधिका-नाम्ना निन्दन्ति परमां तथा ॥ ६४.२ ॥
दृष्ट्वा मे रोदनं जातं हृदयं भिद्यते भृशम् ।
वृन्दावनाद् धृता राधा कृष्णेन द्वारकां दिशम् ॥ ६४.३ ॥
सिंहासने स्थिता राज्ञी रुक्मिणी सा न संशयः ।
राज्ञो राज्ञ्याः स्व-नाम्ना हि ग्रहणं नैव निश्चयः ॥ ६४.४ ॥
तस्माद् द्वारकाधीशोऽसौ रुक्मिणी राधिका स्वयम् ।
एतद् रहस्यं परमं म्लेच्छैर् गुप्तं हि दुर्नयम् ॥ ६४.५ ॥
द्रौपदी राज-महिषी कृष्णा-नाम्ना हि विश्रुता ।
गुण-नाम्ना हि सम्बोधः राज-धर्मे सु-संस्कृता ॥ ६५.१ ॥
भागवते गुह्य-सत्यं राधिका वर्णिता स्वयम् ।
स्वर्ण-वर्णा हि सा देवी रुक्मिणी सा न संशयम् ॥ ६५.२ ॥
रुक्मिण्या वर्णना या च सा सर्वैव हि राधिका ।

रुक्म-वर्णा ततो नाम रुक्मिणी कृष्ण-साधिका ॥ ६५.३ ॥
सनातन-दृशा शास्त्रं पठन्तु ज्ञान-बुद्धयः ।
म्लेच्छ-तर्कैर् न भ्राम्यध्वं ते हि धर्म-विरोधयः ॥ ६५.४ ॥
रूपमञ्जरि भीतास्मि मानवानां विडम्बनात् ।
स्वार्थान्ध-ज्ञान-लुप्तानां तत्त्व-शास्त्र-प्रभञ्जनात् ॥ ६६.१ ॥
रखुमायीति यः शब्दः स एव राधिका-रवः ।
राधे राधे निनादो हि रुक्मिणी-वन्दन-स्तवः ॥ ६६.२ ॥
मत्स्य-पुराण-सत्यं ते विस्मरन्ति हि मानवाः ।
वृन्दावने स्थिता राधा रुक्मिणी द्वारका-भवाः ॥ ६६.३ ॥
ये राधां न जपन्त्येव तान् दृष्ट्वा श्रान्तिराश्रिता ।
कृपां याचामि तेभ्योऽहं पादयोस् ते सु-पातिता ॥ ६६.४ ॥
भूयो भूयः प्रपद्ये त्वां रूपमञ्जरि स्वामिनि ।
राधिका-करुणां तेषु कारयस्व सु-शोभिनि ॥ ६६.५ ॥
वृन्दावनेश्वरी देवी कृष्णेश्वरी हि राधिका ।
सर्वेश्वरी महा-राज्ञी गोविन्देश्वरी तारिका ॥ ६६.६ ॥
हे रूपमञ्जरि पुण्ये मञ्जरीणां महेश्वरि ।
पादयोस्ते प्रणम्याहं क्षमां याचे दयाकरि ॥ ६७.१ ॥
क्षमस्व मेऽपराधं तं मानवानां कथा-कृतम् ।
कलौ युगे च यद् दुःखं मया तत्र प्रकीर्तितम् ॥ ६७.२ ॥
सनातनि-जनान् दृष्ट्वा म्लेच्छ-माया-विमोहितान् ।
हृदयं भिद्यते मेऽद्य पश्यन्त्यास्तान् विनाशितान् ॥ ६७.३ ॥
तस्मात् प्रणम्य ते पादौ साक्ष्यं वक्ष्यामि निश्चितम् ।
एकात्मानौ राधा-कृष्णौ परं सत्यं च शाश्वतम् ॥ ६७.४ ॥
पूर्णं वन्दे त्वदीयं हि पाद-पद्मं महेश्वरि ।
मम प्राणस्य प्राणोऽसि जीव-रत्नं कृपा-करि ॥ ६८.१ ॥
कृपा-मयात् तव पादान् नापवर्ते ह्यहं सखि ।
सुदेवी-विशाखा-पादे मां क्षिपस्व कृपामयि ॥ ६८.२ ॥

ललिता-चम्पकलता-इन्दुलेखा-पदे तथा ।
चित्रा-रङ्गदेवी-तुङ्गविद्या-चरण-सर्वथा ॥ ६८.३ ॥
दीना दासी ह्यहं तासां कृपा-दृष्टि-प्रतीक्षिणी ।
गोपीं गोपीं भजाम्यद्य तासां दास्य-निवासिनी ॥ ६८.४ ॥
सखी-प्रेम्णि निमग्नाहं राधा-प्रेम्णि मजाम्यहम् ।
राधा-प्रेम्णि मग्ना कृष्णे मग्ना भवामि चाप्यहम् ॥ ६८.५ ॥
कृष्ण-प्रेम्णि ततो मग्ना राधा-प्रेम्णि पुनर्-भवे ।
अष्ट-सखी-प्रेम्णि मग्ना ह्यनन्त-प्रेम्णि सम्भवे ॥ ६८.६ ॥
तस्मात् ते कोमले पादे रूपमञ्जरि स्वामिनि ।
प्रणमामि मुहुर्-नित्यं राधिका-प्रेम-दायिनि ॥ ६८.७ ॥
को वा यशस्ते न शृणोति राधे ।
को वा रूपं ते न पश्यति राधे ॥ ६९.१ ॥
को वा न मत्तो भवेत् त्वत्-प्रेम्णा ।
पाद-पादुका भवामि प्रेम्णा ॥ ६९.२ ॥
अष्ट-सखीनामग्रेऽस्मि लज्जिता ।
वक्तुं याचितुं नैवास्मि पण्डिता ॥ ६९.३ ॥
रोदनं विना नहि किञ्चिद् जाने ।
शिशुरहं ते कृपां हि माने ॥ ६९.४ ॥
दासीनां दासीं कुरु मां राधिके ।
प्रार्थये त्वां हि महा-राज्ञि राधिके ॥ ६९.५ ॥
ठाकुराणि हे प्रेममयी राधे ।
प्रेममयी हे प्रेममयी राधे ॥ ६९.६ ॥
संसारेऽस्मिन् महा-घोरे दीना एकाकिनी ह्यहम् ।
वृन्दावनं नयस्व मां शरणं ते गतास्म्यहम् ॥ ७०.१ ॥
यूयमेव हि मे बन्धू राधा-दासी-कदम्बकम् ।
कदा पश्यामि ते रूपं दासी-शिक्षण-तत्परम् ॥ ७०.२ ॥
कोटि-शारद-चन्द्राभां राधिकां स्मित-हासिनीम् ।

कुन्द-पुष्प-निभैर्-दन्तैः कदा पश्यामि शोभिनीम् ॥ ७०.३ ॥
कदा ते पादयोर्-भूत्वा रोदिष्यामि च मञ्जरि ।
राधा-मातुर्-अङ्क-देशे शयिष्यामि कृपा-करि ॥ ७०.४ ॥
अज्ञा मूढा ह्यहं दीना न जाने तव वैभवम् ।
निवेदय महा-राज्यै नेतुं मां निज-गोकुलम् ॥ ७०.५ ॥
न स्वर्गं नैव भू-लोकं वाञ्छामि न च किञ्चन ।
सेवा-वृत्तिर्-मम प्राणा दास्ये मतिर्-अकिञ्चना ॥ ७०.६ ॥
राज-मातुः केवलं हि सेवां वाञ्छामि सर्वदा ।
सेवा सेवा च सेवा हि राज-मातुः सु-सम्पदा ॥ ७०.७ ॥
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ।
राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे राधे ॥ ७०.८ ॥
पृच्छन्ति मां हि मूढास्ते रूपमञ्जरि वै सदा ।
स्वर्गं प्राप्स्यसि किं वा त्वं सेवायाः किं फलं तदा ॥ ७१.१ ॥
मयोक्तं शृणुतेदानीं प्रेयसो दर्शनात् परम् ।
राधा-कृष्ण-स्मिताद् वा किं धनं प्राप्स्यामि सुन्दरम् ॥ ७१.२ ॥
नरकानल-दग्धा वा स्वर्गे वा स्थापिता यदि ।
राधा-कृष्ण-सुखं विना नान्यद् वाञ्छामि वै हृदि ॥ ७१.३ ॥
न भौतिकं न वाध्यात्मं फलं वाञ्छामि सर्वथा ।
नरकेऽपि हि गास्यामि राधा-कृष्ण-सु-सत्कथा ॥ ७१.४ ॥
येन ता नरके जीवा मुक्ताः स्युः कृष्ण-चेतनाः ।
रूपमञ्जरि पश्यैते कथं मूढा ह्यचेतनाः ॥ ७१.५ ॥
कति वारं नरा लोके रक्तं दहन्ति सर्वथा ।
प्रतिदानं च वाञ्छन्ति मिथ्या-प्रेम हि तद् वृथा ॥ ७१.६ ॥
उपाधि-रहितं प्रेम तद् एव शुद्धमुच्यते ।
सशर्तं यद् भवेत् प्रेम प्रतारणा हि मन्यते ॥ ७१.७ ॥
मर्त्यान् वै हि परित्यज्य राधा-कृष्णे समर्पितम् ।
एतत् प्रेम जगत्-सत्यं नित्य-प्रेमेति विश्रुतम् ॥ ७१.८ ॥

राधां विना न कृष्णो हि कृष्णं विना न राधिका ।
किञ्चित् कर्तुं न शक्नोति सत्यमेषा हि सात्त्विका ॥ ७२.१ ॥
कृष्ण-शक्तिर् हि सा राधा राधा-शक्तिस्तु माधवः ।
कृष्णस्य हृदयं राधा राधा-हृत्-पद्म-यादवः ॥ ७२.२ ॥
कृष्ण-प्रेम-स्रोतो राधा राधा-प्रेम्णो हि केशवः ।
कृष्ण-मोह-करी राधा राधा-मोह-करो ध्रुवः ॥ ७२.३ ॥
कृष्ण-सञ्चालिका राधा राधा-सञ्चालकः प्रभुः ।
कृष्णस्योर्जा हि सा राधा राधोर्जा हि स वै विभुः ॥ ७२.४ ॥
कृष्ण-वाञ्छा हि सा राधा राधा-वाञ्छा हि केशवः ।
कृष्ण-प्रिया हि सा राधा राधा-प्रियो हि माधवः ॥ ७२.५ ॥
कृष्ण-गुह्यं हि सा राधा राधा-गुह्यं हि नन्दनः ।
कृष्ण-सुखं हि सा राधा राधा-सुखं हि रञ्जनः ॥ ७२.६ ॥
राधां सेवेत वै कृष्णः कृष्णं सेवेत राधिका ।
विना राधां न वृन्दारण्यं विना कृष्णं न साधिका ॥ ७२.७ ॥
विना राधां न संसारो विना कृष्णं न वै जगत् ।
विना राधां न सृष्टिर् हि विना कृष्णं न वै सृजत् ॥ ७२.८ ॥
सर्व-सृष्टेर् हि मूलं तौ राधा-कृष्णौ न संशयः ।
रूपमञ्जरि तत्त्वं तद् जानीयात् सर्व-निश्चयः ॥ ७२.९ ॥
सर्वत्र विद्यमानौ तौ सर्वस्मात् पृथगेव हि ।
यत्र राधा-पतिः कृष्णस् तत्र गन्तुं स्पृहामि हि ॥ ७३.१ ॥
नो चेत् पाद-युगं ताभ्यां कथं चुम्बामि सादरम् ।
कङ्कणानि च भोज्यानि कथं कुर्वे हि सुन्दरम् ॥ ७३.२ ॥
कान्हस्य वंशी-नादं वै कथं शृणोमि सर्वथा ।
तयोः पाद-तले धूलिर् भविष्यामि कथं तथा ॥ ७३.३ ॥

रूपमञ्जरि मां नय राधा-कृष्ण-पदान्तिकम् । कृष्ण-पादाम्बुजं
दृष्ट्वा सेवे चुम्बामि नाधिकम् ॥ ७५.१ ॥

तयोः पादौ हि मे वित्तं प्राणानां प्राण एव सः । मम प्राणाद्
प्रियतरौ तयोः पादौ सु-वर्चसः ॥ ७५.२ ॥

राधायां हि यदा मग्ना कृष्णे मग्ना भवाम्यहम् । कृष्णे मग्ना
ततो राधा-सखीषु निमजाम्यहम् ॥ ७५.३ ॥

किं वक्ष्यामि न जानेऽहं रूपमञ्जरि स्वामिनि । राधा-कृष्ण-पदे
नित्यं प्रपन्नास्मि सु-शोभिनि ॥ ७५.४ ॥

रूपमञ्जरि ते पादौ धृत्वा छायामुपाश्रिता । भाव-मग्ना न
जानामि का भाषा कथ्यते मया ॥ ७६.१ ॥

अनुष्टुप्-छन्दसा चोक्तं व्रज-भाषां वदाम्यतः ।
राधा-कृष्ण-वियोगेन उन्मत्तास्मि न संशयः ॥ ७६.२ ॥

लेखने नास्मि पूर्णा हि न भविष्यामि कर्हिचित् । अधमाहं न
योग्यास्मि लेखनाय हि मञ्जरि ॥ ७६.३ ॥

राधा-कृष्ण-सखीनां च मञ्जरीणां च तृष्णया । पुनः पुनर् हि
वाञ्छामि लेखनाय मुहुर् मुहुः ॥ ७६.४ ॥

यद् यद् लिखितमद्यैव तेन तुष्यतु राधिका । तस्याः सुखं हि मे
वित्तं नान्यद् वाञ्छामि भूतले ॥ ७६.५ ॥

लिखितं लेखनीयं च राधा-पादे समर्पय । मृत्यु-काले वरं देहि
रूपमञ्जरि स्वामिनि ॥ ७६.६ ॥

राधा-पुरत एवैतद् गास्यामि सर्व-लेखनम् । शरणं ते गतास्मीह
कृपां कुरु ममोपरि ॥ ७६.७ ॥

अष्ट-सखी-पदे मग्ना रूपमञ्जरि ते श्रिता । सर्वस्वं जीवनं दत्तं
राधिका-सुख-हेतवे ॥ ७७.१ ॥

ललितायै ददौ प्राणान् विशाखायै ददाम्यहम् । सुदेव्यै जीवनं दत्तं रङ्गदेव्यै निवेदितम् ॥ ७७.२ ॥

तुङ्गविद्या-पदे प्राणाश् चित्रायै च समर्पिताः । इन्दुलेखायै सर्वस्वं चम्पक-लतिकायै च ॥ ७७.३ ॥

तासां पादाम्बुजं रम्यं श्रद्धया परिपूजये । प्रपन्नास्मि च सर्वत्र भक्त्या वै मञ्जरि ध्रुवम् ॥ ७७.४ ॥

राधा-कृष्ण-पदाब्जेऽहं प्रपन्नास्मि च सर्वथा । तयोः पाद-तले नित्यं शरणं मे सु-निश्चितम् ॥ ७८.१ ॥

पूर्ण-रूपेण मग्नास्मि दासी-भावे निरन्तरम् । तयोर् एव हि सर्वस्वं न मे किञ्चिद् इहास्ति वै ॥ ७८.२ ॥

श्री राधा-कृष्ण भाव (व्रज-भाषा पद) - ७९

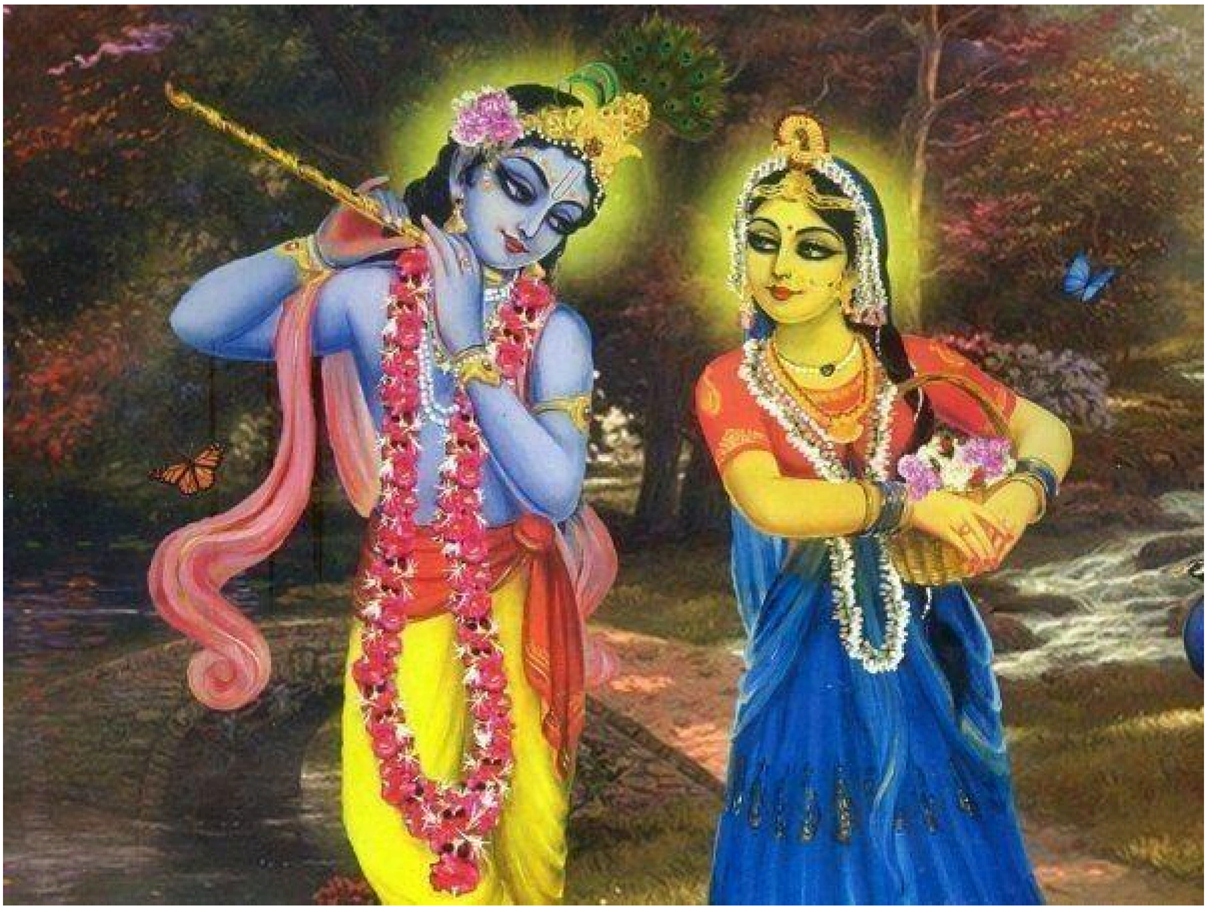

हे राधे! मोरी स्वामिनी, व्रज की ठकुरानीँ । व्रजेश्वरी,
कान्ह-पियारी, मोरी राधा रानीँ ॥
तोरे चरननि सीस नवावौँ, बलि-बलि जाऊँ मैँ दासी । तोरी औ'
कान्ह की सुधि सतावै, भई हौँ जनम की प्यासी ॥ ७९.१ ॥

दिन-रैन तोरो नाम पुकारौँ, रटत-रटत भई बावरी । मूरति हियरे
लाय के रोवौँ, विरह अगिन तन साँवरी ॥
जा देस मेँ कोउ नाम न जानै, तहाँ चीखौँ तोरी दुहाई । लोग कहैँ
मोहे पगली-बावरी, मोहे कछु सुधि नहिँ आई ॥ ७९.२ ॥

मोहे लोक-लाज कछु नाहिँ सुहावै, जरे विरह मेँ प्रान । इक तोहिँ रिझावौँ, व्रज लौटि आवौँ, यही मोरो अरमान ॥
बंसीवारे स्याम-सुंदर औ तोरी सेवा पाऊँ । हाय! छिन-छिन तोहे निहारौँ, बलिहारी मैँ जाऊँ ॥ ७९.३ ॥

हे राधे! जब सुनत हियरे मैँ विरह की पीर अपार । तोरे पावन अंसुवन सौँ बन्यौ श्रीराधा-कुण्ड-दरबार ॥
व्रज-बाला जब स्याम बिना रोवत सब सुधि बिसराइ ।
विरह-बावरी ह्वै कान्ह की लीला करत सजाइ ॥ ८०.१ ॥

पै जब पाई तोरी किरपा, दरस दियौ निज मोहिँ । भँवर-गीत पठयौ मोरे कारन, माया-पट दियौ खोहिँ ॥
सुदेवी सखी जल-धार गिराई, मोहे अपनी सुधि दिखलाई । तब जान्यौ विरह-जलन का होवै, स्याम बिना मैँ नीर बहाई ॥ ८०.२ ॥

हाय! सुबक-सुबक मैँ रोवौँ राधे, स्याम-सुंदर बंसीवारे की याद सतावै भारी । जा देस मेँ लोग-लुगाई माया-अन्धे, तोरो नाम न जानत, तहाँ मैँ अति दुखियारी ॥ ८०.३ ॥

मोरी एकै आस यही मन माहीँ, व्रज लौटौँ तोरे चरननि माहीँ । तोरी मुसकनि पर वारौँ जग-संसार, हे वृषभानु-नंदिनी, त्रिभुवन-राज्ञी, मोरी सरकार ॥ ८०.४ ॥

हे रूपमञ्जरि! तोरे चरननि मैँ काँपत-रोवत आय गिरी । विनती करौँ मोरी ठकुरानी सौँ, व्रज खींचि बुलाय ले, मैँ अनाथ एहि ठौर परी ॥ ८०.५ ॥

प्रान न तज सकौँ आपनी मरजी, यह तन-मन तोरी राधारानी को । दासी तो बिन बुलाये जा न सकै, बाटो जोहत मोरी ठकुरानी को ॥ ८०.६ ॥

तातैँ अरज करौँ चरननि मैँ, मोहिँ अपनाय ले घर वापिस बुलाय । और न कोउ उपाय मोरे ढिँग, हे रूपमञ्जरि! दासी की पीर मिटाय, चरन-सरन मोहिँ लेहु बचाय ॥ ८०.७ ॥

रूपमञ्जरि हे देवि वाङ् मेऽत्र विरमेद् ध्रुवम् । यः पठेद् एक-वारं हि राधा-दास्यं स विन्दति ॥ ८१ ॥

तस्य भावो भवेद् दीप्तो माया-पटल-नाशनम् । जन्म-मृत्यु-विमोक्षश्च भवेत् तस्य न संशयः ॥ ८२ ॥

अनुष्टुप्-छन्दसा नूनं लक्ष-श्लोकान् वदाम्यहम् । एतद् हि केवलं पूर्व-रूपं मञ्जरि ते श्रितम् ॥ ८३ ॥

साधना मे महा-श्रेष्ठा लक्ष-श्लोक-प्रकीर्तनम् । रूपमञ्जरि मां रक्ष ज्ञान-दृष्टिं प्रयच्छ मे ॥ ८४ ॥

कम्पते मे हृदं नित्यं शुष्कं मे वदनं तथा । दृष्ट्वा तां परमां देवीं सर्व-कारण-कारणम् ॥ ८५ ॥

महा-यात्रा-पथेऽस्मिन् मे रूपमञ्जरि सङ्गिनी । लक्ष-श्लोक-पठनाद् वै मोक्षं गच्छन्तु मानवाः ॥ ८६ ॥

वृन्दावनं च ते यान्तु राधा-कृष्ण-कृपा-बलात् । इयमेव हि मे वाञ्छा राधा-कृष्णेति केवलम् ॥ ८७ ॥

राधा-तत्त्वातीता-नाम्ना लक्ष-श्लोकान् करोम्यहम् ।
राधा-महिमा-तत्त्वानां प्रेम-शक्ति-प्रकीर्तनम् ॥ ८८ ॥

त्रिपञ्चाशद्-युक्ते वै द्वापञ्चाशच्छते तथा । वर्षे कृष्णस्य जन्माद् वै लिखामि कलि-कालके ॥ ८९ ॥

श्रद्धया यः पठेद् ग्रन्थं स लभेद् दिव्य-भास्करम् । रूपमञ्जरि ते पादे सनातनि-पदे नमे ॥ ९० ॥

क्षुद्रेभ्योऽपि महद्भ्यश्च सनातनिभ्य एव च । प्रणमामि सदा नित्यं यूयं मे स्वामिनो ध्रुवम् ॥ ९१ ॥

याचे भिक्षा-द्वयं तान् वै लभध्वं ज्ञानमुत्तमम् ।
राधा-चरण-पद्मेभ्यो याचेथां मे कृपामिह ॥ ९२ ॥

राधिका-श्यामसुन्दर-अष्ट-सखी-सुखं मम ।
अष्ट-मञ्जरी-हास्यं वै प्राणान् मेऽपि प्रियं भवेत् ॥ ९३ ॥

तस्याः सुखेन मे सौख्यं नान्यद् वाञ्छामि किञ्चन ।
एतत्-कर्म-प्रभावेण राधिका तुष्यतां मम ॥ ९४ ॥

चैतन्य-प्रभवे नित्यं नित्यानन्दाय ते नमः । अद्वैताय गदाधराय श्रीवासाय नमाम्यहम् ॥ ९५ ॥

जाह्नवा-देव्यै नित्यं वै षड्-गोस्वामि-पदे नमे ।
श्रील-प्रभुपादायैव गुरु-वर्गाय वै नमः ॥ ९६ ॥

वैष्णवेभ्यश्च सर्वेभ्यः प्रणमामि मुहुर्मुहुः । हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ॥ ९७ ॥

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । इति मन्त्र-प्रभावेण भाव-ग्रन्थं समापये ॥ ९८ ॥

रूपमञ्जरि-पादेषु रतिमञ्जरि-पादयोः । लवङ्गमञ्जरि-पादे रसमञ्जरि-पादयोः ॥ ९९ ॥

गुणमञ्जरि-पादेषु मञ्जुलालि-पदे तथा । विलासमञ्जरि-पादे कस्तूरी-मञ्जरिं नमे ॥ १०० ॥

ललिता-सखि-पादाब्जे विशाखायै नमाम्यहम् । चित्रायै च सुदेव्यै वै रङ्गदेव्यै नमो नमः ॥ १०१ ॥

तुङ्गविद्या-पदाब्जाय इन्दुलेखायै वै नमः । चम्पक-लतिकायै च प्रपन्नास्मि निरन्तरम् ॥ १०२ ॥

यशोदा-मातृ-पादेषु नन्द-बाबा-पदे नमे । देवकी-वसुदेवानां पाद-पद्मे नमाम्यहम् ॥ १०३ ॥

कीर्तिदा-मातृ-पादेषु वृषभानु-पदे नमे । सर्वेषां व्रज-सिद्धानां चरणाब्जं भजाम्यहम् ॥ १०४ ॥

रूपमञ्जरि मां क्षिप्त्वा राधा-कृष्ण-पदान्तिके । याचस्व करुणां ताभ्यां दीनायै मे कृपामयि ॥ १०५ ॥

तयोः सुखं हि मे लक्ष्यं परं नास्त्येव किञ्चन । तयोः स्मित-प्रसादेन सर्वं पूर्णं भवेदिह ॥ १०६ ॥

तयोः पाद-तले छायां वाञ्छामि विरहातुरा । एतद् एव हि मे सर्वं लक्ष्यं जीवन-धारणम् ॥ १०७ ॥

अष्टोत्तर-शतं श्लोकाः सम्पूर्णाः स्युः कृपामयि । प्रपन्नास्मि प्रपन्नास्मि दासी राधा-पदान्तिके ॥ १०८ ॥